The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices: New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Chicago: Editor — K. ĶEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.
SATURDAY JUNE 16, 1962.

LATVIJA AMERIKĀ

Nr. 47 SESTDIEN, 1962. GADA 16. JŪNIJĀ 12. GADS
„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu apgādes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

J. Niedra,
LNAK valdes pr-dis.

POLITISKI SVARĪGĀ LAIKĀ

Pirmdien, 18. jūnijā kanadieši ies pie vēlēšanu urnām, lai izraudzītu tautas vietnieku namu nākamajiem četriem gadiem. No vēlēšanu rezultātiem atkarāsies, kas nākamos gados vadīs šīs pasas zemes dzīvi. Tas tieši vai netieši, šādā vai tādā veidā atsauksies arī uz mūsu nacionālo grupu un katru no mums individuāli.

Šinīs vēlēšanās par vairākumu parlamentā t. i. par valdības sastādīšanas mandātu sacenšas divas pilsoniskas partijas — konservatīvie un liberāļi. Pārējās partijas, ar jauno demokrātisko partiju vai sociālistiem priekšgalā, cīnas tikai par iespējamo vietu skaitu, bet vairākumu dabūt tām nav izredžu. Vēlēšanu cīņa, kas ilgst nu jau vairāk kā mēnesi, ir izvērtusies ļoti sīva un vēlēšanu drudzis pēdējās dienās pārņēmis diezgan manāmi citādi inerto kanadiešu sabiedrību.

Soreiz, kad liela latviešu daļa ir ieguvusi vēlēšanu tiesības, arī mēs tiekam diezgan jūtami ievilkti vēlēšanu virpulī un uzmanības apliecinājumi bagātīgi krīt gan no vienas, gan otras puses. Šinī situācijā daudzi jautā par ko būtu labāk savu balsi nodot un kāds virziens mums kā grupai būtu pieņemamāks. Uz to šinī brīdī ir grūti nemaldīgu atbildi dot, jo abu lielāko partiju programmās atrodam ko mums patīkamu un arī tādu, kas būtu grozāms. Galvenais virziens tomēr abām partijām ir tuvu paralēls un atšķirības saskatāmas tikai finesēs. Šīs fineses tad nu jāprot atšķirt katram individuāli un jāprot tās izvērtēt savām politiskajām ambīcijām un nolieksnei atbilstoši. Tāpēc soreiz, tāpat kā iepriekšējās reizes, mūsu organizācija vadība īpaši neizceļ nevienu partiju un atturas no vispārēja aicinājuma strikti nostāties vienā vai otrā pusē.

Divas lietas tomēr šinī politiski svarīgā laikā ir jāpasvītro: pirmkārt — vēlēšanās jāatbalsta kandidāti, kas labāk saprot mūsu problēmas un līdzšinējā darbā parādījuši atsaucību un labo gribu mūs uzklausīt, otrkārt — visiem bez izņēmuma vēlēšanās jāpiedalās.

No pieredzes zinām, ka daudzi parlamenta locekļi mūs ir atcerējušies ne tikai vēlēšanu laikā, bet arī pēc tam. Viņu durvis bijušas vienmēr draudzīgi atvērtas kā mūsu organizāciju pārstāvjiem, tā atsevišķiem tautiešiem. Droši var teikt, ka šādi parlamenta locekļi mūsu labā paveiks daudz arī nākotnē, vienalga, kurā likumdevējas iestādes pusē viņi sēdētu. Tāpēc viņi ir jāatbalsta.

Piedalīties vēlēšanās ir demokrātiska privilēģija, bet ne pienākums. So privilēģiju pilnvērtīgi izmantot ir ļoti lūgti visi tautieši. Tas, par ko mēs balsojam, ir un paliks tikai mūsu personīgās pārliecības un politiskās domāšanas lieta, bet tas, vai mēs vēlēšanās piedalāmies, vai nē, ir stipri saistīts ar visas mūsu nacionālās grupas prestižu un tās īpato sabiedrisko svaru. Tas, par ko esam balsojuši, paliks tikai mūsu pašu zināšanā, bet mūsu piedalīšanās un atturēšanās vēlēšanās būs plaši zināma. Pēc tā tiks daudzkur vērtēta mūsu nozīme un spēks.

Tamdēļ, mūsu grupas labās organizācijas slavas, iekarotā stāvokļa un nākotnes iespēju dēļ visi Kanadas tautieši tiek laipni lūgti bez iztrūkuma vēlēšanās piedalīties. Ar mērķtiecīgu aktivitāti mēs varam iegūt un paturēt pat daudz svarīgākas pozicijas nekā mūsu skaitliskais sastāvs to nosaka.

KAD NAKTS VISTUMŠĀKA ZVAIGZNES MIRDZ VISSPOŽĀK!

Kanadas ministru prezidents Džons Dīfenbēkers ierodas Baltijas tautu federācijas rīkotajā 14. jūnija pieminas sarīkojumā Toronto. Foto J. Kreilis

14. jūnija pieminas sarīkojumā Toronto, Maseja zālē Kanadas ministru prezidents Džons Dīfenbēkers no jauna apliecināja savu nelokamo stāju cīņā par brīvības atgūšanu Pad. Savienības imperiālisma pakļautām tautām. Ministru prezidenta runai ar neatslābstošu umanību sekoja vairāk kā 2.000 klausītāju. Suminājumi un aplausi negribēja rimties, kad izcilais valstsvīrs, paziņoja, ka ar šodienu brīvo Baltijas valstu diplomātiskie pārstāvji baudīs Kanadas valdības pilnu atzīšanu.

Svinīgo pieminas sarīkojumu Maseja zālē ar svētbrīdi ievadīja māc. Lūsis. Sekoja Baltijas tautu federācijas pr-ža vietnieka J. R. Simanoviciusa uzruna.

Baltijas tautu sieviešu padomes pr-de A. Kopmane savā runā izteica pārliecību, ka ticība un cerība Baltijas valstu brīvībai nav zudusi. Mēs varam būt pateicīgi, ka šodien kopā ar mums ir tik daudz draugu ,kas stāv cīņā ar mums plecu pie pleca.

Pēc latviešu pianistes Ilzes Didrichsones klavieŗu priekšnesumiem, svinīgā akta dalībniekus sveica Igaunijas vicekonsuls Markus. Latvijas goda konsula R. M. Braisona vārdā sanāksmi uzrunāja LNAK pr-dis J. Niedra. Apsveicēju rindu noslēdza Lietuvas vice-konsuls Dr. J. Zmuidzinas.

Svinīgā akta pirmās daļas beigas dziedāja lietuviešu vīru kvartets.

Aplausi negribēja rimties, kad noteiktā laikā sanāksmi ar savu klātieni pagodināja Kanadas ministru prezidents J. Dīfenbēkers ar kundzi.

Ministru prezidentu sveica Baltijas tautu federācijas pr-dis Kanadā V. Upeslācis. Savā uzrunā V. Upeslācis starp citu uzsvēra:

„Baltijas valstīm, tāpat kā pārējām padomju apspiestām tautām ir jādod brīvība. Mēs nerimsimies prasīt brīvību savām tautām un cīnīsimies par savām tiesībām tāpat kā katra cita tauta to darītu. Tikai brīvībā ir meklējams patiess miers. Tikai tur, kur valda brīvība, ir jēga dzīvot. Mēs cīņu neuzdosim nekad.

Mēs pieliksim visas pūles, lai sasniegtu mērķi. Lai Kanada paliktu brīva, lai valstis, no kurām mēs nākam, zaudēto brīvību atgūtu."

Baltiešu draugs un pretkomūnisma cīnītājs Džons Basets īsā uzrunā iepazīstināja sanāksmes dalībniekus ar ministru prezidenta Džona Dīfenbēkera nelokāmo nostāju cīņā pret komūnisma imperiālismu.

Vēl ilgi aplausi negribēja rimties, kad runātāju tribīnē parādījās Kanadas ministru prezidents Džons Dīfenbēkers.

Savā runā ministru prezidents cita starpā norādīja:

„Es esmu ļoti pagodināts būt šovakar kopā ar jums, kas savā dzīvē esiet nesuši tik smagus upuŗus cīņā par brīvību un taisnu lietu. Tieši jūs esiet cietuši vairāk, kā neviens cits."

Valstsvīrs, kas pirmais iestājās par mūsu taisno lietu,atsauca atmiņā vēsturisko sadursmi ar Chruščevu Apvienotajās Nācijās. Viņš atgādināja, ka vēl līdz šai dienai Chruščevs nav atbildējis jautājumam, cik cilvēkiem kopš Otrā pasaules kaŗa brīvību ir devusi Padomju Savienība. Tieši šodien viņš saņēmis jaunu padomju notu, kas liekulīgi apgalvo, ka vienīgā patiesā miera un brīvības nesēja pasaulē esot Pad. Savienība. Šai notai ministru prezidents nav atbildējis. un nosūtījis to atpakaļ Padomju sūtniecībai Otavā.

Jau kopš savas runas Apvienotās Nācijās, Džons Dīfenbēkers ir iemantojis Pad. Savienības komūnistu un viņu līdzskrējēju naidu. Maskava nežēlo visasākos epitetus, lai nostādītu Kanadas valdības galvu kaŗa kūdītāja lomā. Ikviens kanadietis zina, ka Kanadas vēlas mieru. Tā nepārprotami deklarējusi, ka nevēlas piebiedroties atomu valstu klubam. Vēl līdz šai dienai karikatūristi Maskavā cenšas parādīt savos zīmējumos Kanadas ministru prezidentu, kā šī gadsimteņa lielāko briesmoni. Un kādēļ viss tas tiek darīts? Tikai tādēļ, ka ministru prezidents ir deklarējis, ka pasaulē nevar pastāvēt divas dažādi iztulkotas brīvības.

Kanada ir deklarējusi, ka ne vara, bet taisna brīvība ir tā, ko vēlas apspiestās tautas. Džons Dīfenbēkers norādīja, ka tikai nedaudzas dienas šķir viņu no svarīga paziņojuma Kanadas valdības nostājas deklarācijā iepretim Baltijas valstīm. Bet jau šodien viņš var darīt zināmu, ka visi Baltijas valstu diplomātiskie pārstāvji iegūst Otavā pilnīgu valdības atzīšanu.

Šo ministra prezidenta paziņojumu sarīkojuma dalībnieki sveica ar jūsmīgiem aplausiem.

Informētās aprindās valda pārliecība, ka jau tuvākā nākotnē Baltijas valstu kosulāros pārstāvjus eventuāli var nomainīt valdības atzītas neatkarīgo brīvo baltiešu augstākā ranga diplomātiskie pārstāvji. Pielaiž varbūtību, ka arī Kanadā pie valdības varēs akreditēties Latvijas, Igaunijas un Lietuvas sūtņi.

(Nobeigums 8. lpp.)

VADLĪNIJAS DV TURPMĀKAJAM DARBAM

Daugavas Vanagu organizācijas centrālās valdes gadskārtējo sēdi Kaizerslauternā, Vācijā vadīja DV priekšnieks plkv. V. Janums. Sēdē piedalījās DV CV pr-ža vietn. Dr. L. Rumba, sekr. A. Bērziņš, kas. A. Mežals, aprūpes noz. vad. A. Oše, kultūras noz. vad. F. Kursietis, informācijas noz. vad. J. Frišvalds un Rietumvācijas valdes informācijas nozares vad. J. Cīrulis. Austrālijas DV saimi pārstāvēja J. Frišvalds, ASV — J. Cīrulis un Kanadas — A. Bērziņš. Kā padomdevēji piedalījās DV Mēnešraksta galv. redaktors P. Strante, revīzijas komisijas loc. Dr. J. Plataīs un CV jaunatnes nozares vad. O. Mazarkēvics.

DV priekšnieka V. Januma ziņojumu papildināja nozaŗu vadītāju, zemju valžu un CV vanadžu nozares vadītājas Marijas Ķeņģes ziņojumi.

Pērn organizācijas biedru kopskaits palielinājies par 129. Biedru skaits audzis Anglijā, ASV, Austrālijā, Zviedrijā, bet mazinājies Vācijā. 152 nodaļās, resp. apvienībās un kopās apvienoti 8290 biedri. Apmēram 300 biedri jaunāki par 30 gadiem, kas norāda uz nepieciešamību organizācijā censties iesaistīt vairāk jauniešu.

CV prezidijam Minsterē, Vācijā, turpina ienākt pieprasījumi pēc apliecībām par dienestu Latviešu leģionā, attiecībā uz invalidiem, bez vēsts pazudušiem un kritušiem karavīriem. Piekrītīgās vācu iestādes, kārtojot penziju lietas, prezidija izdotās apliecības ievēro.

Lielākā uzmanība pievērsta informācijas laukam. Jau divpadsmito gadu biedrus un citus interesentus apciemo oficiozs DV Mēnešraksts, kas iznāk 4000 eks. DV Kanadas valde publicē laikr. Latvija Amerikā, kas iznāk 2 reizes nedēļā. Kādas 40 nodaļas un apvienības izdod savus apkārtrakstus jeb biļetenus.

Ārējās informācijas sektorā uzmanība pievērsta iezemiešu preses izmantošanai mūsu nacionālo intereṡu labā. Tas darīts ar lasītāju vēstulēm un iesaistīšanos polēmikās un preses konferencēm.

Arī pērn Anglijā publicēts preses biļetens angļu valodā. Šā gada maijā CV informācijas bi[illegible] zare izdevusi pirmo prese[illegible] tenu, kas domāts visai o[illegible] cijai, bet izplatīšanā [illegible] kārtām domāts par an[illegible]

[illegible] nājošām zemēm. Vietumis ASV un Vācijā bijusi izdevība izmantot radio un televīzijas raidījumus. DV Kanadā un ASV rīkojuši filmas My Latvia un citu pretkomūnistisku filmu izrādes iezemiešu sabiedrībai.

Kanadā rīkotas arī pretkomūnistisku studiju grupas. Vai visu zemju saimēs lasīti referāti vietējai sabiedrībai. Sevišķu ievērību pelnī DV Austrālijas valdes p. g. vasarā 8 turienes lielākās pilsētās kopā ar austrāliešu politiskajām partijām izkārtotais Elgas Rodzes - Ķiseles pretkomūnistisko priekšlasījumu cikls „Zīle." Šajā sakarā mūsu cīnītāju parlamentā, Kanberā, pieņēma audiencē Austrālijas ministru prezidents Menzijs. Pērn viena pati Hamiltonas nodaļa, Kanadā, izplatījusi pretkomūnistisku brošūru 7000 eksemplāros.

Vēl arvien lielākā līdzekļu daļa izlietota palīdzībai un šo darbu apspiestībā esošo tautiešu labā veic centrālizēti, ar DV Zviedrijas valdes palīdzības nozares starpniecību, kādu kārtību ievēro visā organizācijā. Minētā palīdzības nozare pērn saņēmusi ziedojumu iemaksās 62650 Kr.; par 201 saini izdotas 56601 Kr.

Visas lielākās DV zemju saimes ziedojušas līdzekļus aprūpējamo atbalstam Vācijā, kur 1961. gadā pavisam izmaksātas DM 75047. DV R-Vācijas valdes aprūpējamo kartotēkā reģistrētas 1702 personas; no tā skaita 1306 ir invalidi. Arī uz vietas citās zemēs DV veikuši savu daļu aprūpes laukā. Nozīmīgas palīdzes līdzekļu sagādē un praktiskajā darbā bijušas vanadzes, kas savā rīcībā parādījušas mērķtiecīgu augšupeju.

DV organizācijai bijuši veikumi kultūrāli sabiedriskajā druvā. Uzturētas vai vismaz atbalstītas vietējās latviešu papildskolas. Pie nodaļām darbojas kādas 40 bibliotēkas, bet visplašākā ir Bostonas apvienībai, ASV. Bibliogrāfiskā bibliotēka ir DVF pārziņā, Londonā. Uz vietām darbojas desmitiem dažādu sekciju un gadskārtējo sarīkojumu rinda sniedzas vairākos simtos. Sava idejiska nozīme ir lielāko saimju rīkotām DV dienām jeb sali[illegible] un savu specifisko in[illegible] [illegible] atsevišķas sanāksmes noturējušas [illegible]

Padomju Savieniba zaudē auksto kaŗu

EIROPAS POLITISKĀ UN SAIMNIECISKĀ APVIENĪBA UZTRAUC CHRUŠČEVU VAIRĀK NEKĀ SAV. VALSTU MILITĀRISMS. AMERIKĀŅU PALĪDZĪBA BIEŽI VIEN VAŠINGTONAI NEDOD JAUNUS DRAUGUS — BET TAS PATS NOTIEK ARĪ AR MASKAVU.

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VAŠINGTONAS.

Sav. Valstīm šodien nav tik vien kā vēsturē bagātākais prezidents, bet arī vēsturē bagātākā saimniecība, stabilākā rūpniecība un spēcīgākā armija. Lai cik komūnistu propaganda arī pūlētos, patiesu skaitļu priekšā tās meliem jāapklust. Ar patiesību komūnisti vienmēr mēģina, bet nekad nespēj nedz sacensties, nedz cīnīties.

Pārrunājot dažādas komūnistu un brīvās pasaules problēmas, kā militāras, tā saimnieciskas, mēs esam pieraduši skatīties uz Rietumiem un Austrumiem. Šim uzskatam tagad pienākas daudz smalkāks dalījums daudz sīkākā skatījumā, kuŗa rezultātā divas puses gan tiek pārvērstas trīs trešdaļās, bet divas no šīm trešdaļām pieder pretkomūnistu saimei.

Katrā ziņā saimnieciski un politiski, ja arī vēl šodien ne tik militāri, ir pienācis laiks atdalīt Sav. Valstis no Rietumeiropas. Tā nav sabiedroto vājuma pazīme. Gluži otrādi, laikā, kamēr komūnisti stāvējuši uz vietas, dzīvojuši no iekrātā un iegājuši trūkumā, Rietumeiropa izvērtusies par varu, kas kopīgi ražotspējas ziņā jau tālu pārsniedz Pad. Savienību.

Cik gan ilgs laiks pagājis, kad Ukrainas zemnieku slepkava un Staļina rokas puisis Ņikita Chruščevs teicās līdz 1962. gadam panākt Sav. Valstu lauksaimniecības ražotspēju. Pad. Savienības komūnisti nepārsteidza savus iedzīvotājus ar jauniem sasniegumiem — bet gan ar jaunām neveiksmēm un jauniem ierobežojumiem, un paaugstinātām cenām, un lielāku trūkumu.

Atskatīdamies uz savu bēdīgo lauksaimniecības bilanci, Chruščevs šā gada 6. jūnijā atzina vairākas lietas. Lauciniekiem nav nekādas iedvesmes strādāt. Cenas lauksaimniecības ražojumiem nav paaugstinātas tādēļ, ka valstij gribētos lielāku ienākumu, bet tādēļ, ka šie ražojumi pieejami tik mazā mērā.

Katrs pēc savām spējām, katrs pēc savas nepieciešamības — cik bezgala tālu no saviem it kā pamatprincipiem padomju birokratija gan gatava atkāpties! Kam būs rubļi, tas, ka vienmēr un kā citur pasaulē, pirks pēc savas nepieciešamības, jo viņam tas būs iespējams.

Chruščevs katrā ziņā apjēdz, ka ar savu pašreizējo sistēmu, savu pašreizējo ražošanas un bruņošanās potenciālu viņš Rietumiem vairs nespēj kaitēt.

Savā laikā krievu raķetes bija pirmās, kas joņoja ap zemes lodi, krievu raķetes bija pirmās, kas solījās sagraut kapitālismu vistālākajā zemes malā. Tikai dažu gadu laikā, neciešot nekādus traucējumus un strādājot tikai ar 80 proc. jaudu, Sav. Valstu rūpniecība un zinātne, kas raķešlaukā un izplatījuma iekaŗošanā atradās aiz Pad. Savienības, krievus ne tikai panākusi, bet pēdējiem jau aizsteigusies tālu priekšā.

Gadu pēc gada Pad. Savienība mēģināja pārsteigt pasauli dažādiem zinātniskiem šedevriem — satelītiem, raķetēm, šāvieniem uz mēnesi, kosmonautu ceļojumiem ap zemes lodi. Nav nekādu šaubu, ka krievi to arī panāca — vienreiz, divreiz, slēpjot visas neveiksmes. Bet tagad pienācis laiks mēģinājumu sērijām. Ilgtermiņa sacensībā viņi tomēr ar Sav. Valstīm un pat Rietumeiropu nevar sacensties. Kā Pad. Savienība cer savākt ne mazāk kā 30 biljonu dolaru cilvēka novešanai uz mēnesi? Sav. Valstu financisti aprēķinājuši, ka pirmā astronauta nogādāšana uz zemei tuvāko planētu katram nodokļu maksātājam prasīs 200 dolaru. Kur lai kaut ko tādu ņem Pad. Savienība, neupurējot daudz nepiecieṡamākas lietas! Jau tā Chruščeva bruņošanās politika Pad. Savienībai maksā 40 biljonu dolaru gadā. Pie tam padomju rūpniecība strādā pilnā jaudā, bet, tāpat kā lauksaimniecība, spēj sacensties ar ražotspēju vienotajās Valstīs.

Dabūt cilvēku uz mēness ir kai prestīža jautājums. Sav. Valstu uztverē amerikāņi būs pirmie, kamēr divu valstu sacensībā goda pilnās otrās vietas ieguvēji šai procesā saimnieciski noasiņos .

Neviens neapšauba faktu, ka Pad. Savienībai šodien ir spēcīgākā zemes armija pasaulē. Šāda armija gan ir vēl vienmēr nepieciešama, bet ar to vien uz priekšu vairs nevar tikt. Šādā gaismā Sav. Valstu militārie lietpratēji apskata Pad. Savienības un brīvās pasaules militāros samērus ,nekad neaizmirstot aizrādīt, ka, pārslēdzoties uz kaŗa laika ātrumu, Sav. Valstu ražotspēja trīsreiz pārsniedz Pad. Savienību. Ja šāda ražotspēja nebūtu eksistējusi jau 2. pasaules kaŗa laikā, tad šodien, varbūt, komūnisma briesmu vairs nebūtu. Kas saka, ka barotāja rokā nekož!

Ideoloģiskā naidā ar komūnistu Ķīnu, saimnieciskās grūtības pašu mājās, neapmierināmu palīdzības prasību priekšā satelitu valstu blokā, bailēs no Rietumropas un nespējā sacensties ar Sav. Valstīm, Chruščeva vecumdienas nav nekādas spožās. Plāni nav piepildīti, solījumi nav attaisnojušies, cerības nav piepildījušās.

Paskatoties uz starptautisko stāvokli pasaulē, ir jau daudz tādu vietu, kur Sav. Valstīm nav sekmējies, bet kur, tai pašā laikā, komūnisti arī palikuši bez panākumiem.

No statistiskā viedokļa raugoties, nav tādas vietas pasaulē, kur Pad. Savienības palīdzība kādu valsti būtu pievedusi komūnismam. Ir daudz tādu zemju, protams, kas mēģina izmantot Rietumu un Austrumu domstarpības, lai gūtu labumus no abām. Bet tādu nav daudz, un to nedaudzo starpā tikai dažas, kam tas sekmējies.

Paejot zināmam laika sprīdim, tās valstis, kurām Pad. Savienība [illegible] palīdzību, sāk at[illegible] solījumiem vai[illegible] nekā praktiska [illegible] komūnistu ie[illegible]

[illegible] spaids mazinās. Tur, kur tas citos apstākļos nebūtu mazinājies, darbu padara bads un nabadzība. Lai cik skaļi Pekinga arī kliegtu par saviem panākumiem, ķīniešu miljoni jau sen būtu nomiruši badā, ja tos nepaēdinātu Kanadas un Austrālijas kvieši.

Austrumvācija ar kaunu atzīst, ka tai nepieciešami krediti Rietumvācijā. Polija jau sen kopš maksā mazāk par sviestu nekā mājasmātes Kanadā un Sav. Valstīs. Citiem vārdiem — komūnistu saimniecība, komūnistu kriminālī nemākulīgā saimniekošana, tās politiskie aizspriedumi noveduši visu sarkano pasauli bezizejas stāvoklī. Un pēdējā, brīvo pasauli lādēdama, tagad lūdzas pēdējās palīdzību.

P. Eglājs

LATVIJA

N. 47. SESTDIEN, 1962. GADA 16. JŪNIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas sleju telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Tā iet okupētā Latvijā

KRIEVU KOLONIĀLISTI LATVIJAS KĀPOSTDĀRZĀ

Ar 21. maija t. s. Augstākās padomes prezidija dekrētu Vladimirs Strogonovs iecelts par ministru padomes priekšsēža pirmo vietnieku un par jaunradītās lauksaimniecības produktu ražošanas un sagādes ministru. Līdzšinējais pirmais vietnieks Krievijas latvietis Matīss Plūdonis pazemināts amatā — viņš paliek tikai par ministru padomes priekšsēža vietnieku. Jaunradītā okupētās Latvijas lauksaimniecības vadības komitejā ieiet LKP CK pirmais sekretārs A. Pelše, minētais Strogonovs, CK sekretārs P. Strautmanis, CK lauksaimniecības nodaļas vadītājs R. Vero ,t. s. Lauktechnikas pr. dis N. Babkins, lauksaimniecības produktu ražošanas un sagādes ministra pirmais vietnieks V. Samaļevskis un valsts plāna komisijas lauksaimniecības nodaļas vadītājs L. Olševskis. Šīs komitejas sēdē piedalās arī citi krievi, piem., īstais okupantu Latvijas pārvaldnieks CK sekretārs M. Gribkovs un no Maskavas piekomandētais CK Latvijas sektora vadītājs D. Kupcovs.

Šī latviešu nodevēju un krievu koloniālās varas ierēdņu „buķete" ir tā, kas rūpējas, lai no Latvijas izspiestu pēc iespējas lielākas lauksaimniecisko ražojumu nodevas.

SLIMOS JAUNIEŠUS NEŽĒLO

Laikraksts Padomju Jaunatne 18. maija numurā pastāsta, kādā veidā Rīgas rajonu komjauniešu komitejas sakomplektē pieprasīto strādnieku skaitu t. s. triecienceltnēm, starp citu arī Pļaviņu spēkstacijas celšanas darbiem. Protams, par brīvprātību nevar runāt, jo jauniešus vienkārši nozīmē, iedod t. s. komjaunatnes ceļa zīmes, resp. pavēles ierasties darba vietā. PJ pastāsta, ka uz Pļaviņu spēkstacijas celšanas darbiem nosūta pat slimus cilvēkus. Tā tas starp citu noticis ar kādu Kārli L., kuŗam šī ceļa zīme iedota 18 dienas pēc iznākšanas no slimnīcas, kur viņš pavadījis pusgadu un smagus darbus nedrīkstējis strādāt. Tāda ceļa zīme izdota arī bijušam matrozim Pāvelam Grigorjevam, kas no Pļaviņām pēc pāris mēnešiem aizmucis. Nepiemērotu strādnieku nosūtīšana uz triecienceltnēm neesot retums, konstatē PJ rakstonis.

Šķiet, ka partijas un komjaunatnes komitejas šādā veidā mēģina atbrīvoties no strādniekiem, kuŗi rajona uzņēmumos vai nu uzvedības vai veselības dēļ ir slikti novērtēti. Ka tādā veidā slimos, kā minēto Kārli L., nobendē galīgi, tas koloniālistu kungus neinteresē.

TATJĀNA VASKA ATGRIEZUSIES LATVIJĀ

Rīgas laikraksti latviešu tautas dezinformācijai izmanto gadījumu, kad Ogres rajona Oškalnu padomju saimniecības kalpone Tatjana Vaska izbraukusi uz brīvo Vāciju pie dēla, bet slikto dzīves apstākļu dēļ atkal atgriezusies Latvijā. Viņas dēls, Artūrs Vasks, dzīvojot Firtā, Bavārijā, strādājot 10 stundas dienā, bet bez tam piecas stundas pavadot ceļā uz darba vietu. Tā kā viņam paliela ģimene, tad māte sajutusies kā nasta dēla plecos. Un viņa atgriezusies Latvijā, bet dēls palicis. No raksta spriežams, ka Artūrs Vasks par mātes Latvijas dzīves attēlojumu nav bijis sajūsmināts un ka māte viņam atgriezties nav ieteikusi. PJ rakstonis, protams, šo gadījumu izmanto, lai mēģinātu iestāstīt, cik grūti apstākļi ir brīvajos Rietumos.

LABI JŪTAS TIKAI ŽŪPAS

Rīgas t. s. Kultūras un atpūtas parkā priekšnesumi neesot pienācīgi pārdomāti, trūkstot atrakciju, arī tīrības. Slikta arī atspirdzinājumu pārdošana. Maskavas dārzs pamests par neuzkoptu „futbola" laukumu, bet 1905. gada parkā novakarēs netraucēti jūtoties žūpas — tā par Rīgas pārkiem pastāsta 13. maija Cīņa.

BĒRNU IZDZĪŠANU LAUKU DARBOS KĀPINA

Šogad 6.500 Rīgas skolēnu došoties uz 43 kolchoziem un padomju saimniecībām, kur viņiem būšot darbs un atpūtas nometnes. Katrai Rīgas skolai vajadzēšot šādas darba nometnes, raksta Cīņa, atreferējot t. s. Rīgas pilsētas darba ļaužu deputātu padomes sesijā izteiktās pavēles. Tas nozīmē, ka skolēnus šogad smagajos lauku darbos izdzīs vēl nesaudzīgāk.

POSTS UN NEBŪŠANAS

Nav tādas pilsētas Latvijā, kur dzīve neietu kā pa dumbrāju, kur ļaudīm nebūtu jādzīvo necienīgos apstākļos brāķa mājās, kur jāsalst u.t.t. Jau pagājušajā gadā Rīgas laikraksti ziņoja, ka Viļānos ļaudis saņem ūdeni ar rūsu, pie kam tā maksa stipri paaugstināta. Ar šo pasarkano ūdeni viļāniešus apgādājot vēl šodien, vēstī laikraksts Padomju Jaunatne 15. maija numurā. Kā sacīt, režīms vēlas cilvēkus nobendēt ar indīgu ūdeni.

PJ tanī pašā rakstā pastāsta, ka Balvos brāķa māju iedzīvotāji sūdzoties par dzīvokļu apkurināšanu, resp., par neapkurināšanu, un esot skaidrs, ka arī nākamajā ziemā nebūšot normāli dzīves apstākļi un iedzīvotāji dzīvošot telpās ar zemu temperatūru. Šo jautājumu jau risinot 4 gadus (!ref.), bet nevarot atrisināt. Slikts nelietojams ūdens esot Glūdas pasta iedzīvotājiem no sabrukušās akas. Arī to nespējot savest kārtībā, kaut sūdzības rakstītas daudzkārt un esot sakrājusies krietna papīru kaudze.

PALIELINA PĀTAGOŠANAS IZDEVUMUS

Līdz šim okupētajā Latvijā bez t. s. republikāniskajiem laikrakstiem latviešu un krievu valodā, ko izdod Rīgā, rajonos izdeva vietējos laikrakstus, kur publicēja vietējos rīkojumus, šaustīja nolaidīgos kolchoza ļaudis, kur ar propagandu un „sliktu" ļaužu aprakstīšanu mēģināja panākt izdzīšanu. Latgalē šos rajonu laikrakstiņus iespieda krievu valodā, jo tur pārkrievināšana ir vairāk kāpināta.

Tagad, kā Cīņa 18. maijā ziņo, ar 17. maiju tiekot izdoti t. s. teritoriālo pārvalžu joslu laikraksti. To uzdevums esot cīnīties par ražošanas organizācijas uzlabošanu, resp. par ļaužu izdzīšanas terrora palielināšanu. Patlaban esot uzdevums — ļaudis pamudināt izmantot katru stundu sējas pabeigšanai. Šo uzdevumu nomainīs tūlīt cits, un tā bez gala. Bauskas teritoriālās pārvaldes laikraksts nosaukts par Komūnisma Ceļu, Jēkabpils pārvaldes par Padomju Daugavu. Citu šo laikrakstiņu nosaukumi Cīņā nav minēti, bet tikai norādīts, ka tādi sākuši iznākt arī citos lauksaimnieciskās ražošanas pārvalžu rajonos.

Nav arī pateikts, kas notiek ar agrākajiem rajonu laikrakstiem. Šķiet, ka arī tie turpinās iznākt. Protams, arī jaunos laikrakstus uzspiedīs pasūtināt, tāpat kā tas notiek ar Rīgas un rajonu laikrakstiem.

SLEPENĀ ORGANIZĀCIJA TURPINA DARBOTIES

UZ MŪŽU CIETUMĀ NOTIESĀTAIS ĢEN. SALĀNS PAR TERRORA IZBEIGŠANU NEDOMĀ. ĢEN. ŽUHO MĒĢINA GLĀBT DZĪVĪBU, PRASOT SLEPKAVĪBU APSTĀŠANOS. EIROPIEŠU FANATIĶI GATAVOJAS ATSĀKT ASINSIZLIEŠANU ALŽĪRIJĀ.

Godkārīgais, bet kaŗa laikā slavu nekad neguvušais ģen. Salāns, no nāves soda izbēdzis, var tikai vīpsnāt. Kamēr viņa palīga ģen. Žuho priekšā šūpojas šauteņu stobri un pēdējais žēlīgi līdz pēc asinsizliešanas pārtraukšanas Alžīrijā — kas viņam glābtu dzīvību, — Salāns nav izrādījis ne mazāko pazīmju, ka savā palīga lūgumam klausīs un ar to mēģinās glābt viņa dzīvību. Kamēr ģen. Žuho kaŗa tribunāls notiesāja uz nāves sodu, ģen. Salāns, prezidentam de Gollam par lielu sašutumu, saņēma tikai mūžu cietumā.

Citiem vārdiem, ģen. Salāns dzīvos un līdz ar viņu visa nožēlojamā un asiņainā Alžīrijas pēckaŗa pagātne, kas prasījusi daudzu nevainīgu cilvēku dzīvību.

Pašreiz vairs nav svarīgi, vai ģen. Žuho mirst vai dzīvo. Galvenais ir tas, ka dzīvo tāds vārgulis kā ģen. Salāns. Viņš, diemžēl, ir ieguvis pietiekami daudz sekotāju, lai turpinātu bezcerīgo eiropiešu cīņu Alžīrijā. Pie eiropiešu uzvaras tā nevar novest. Bet tā var novest pie tālākas asinsizliešanas, par kuŗu cietumniekam ģen. Salānam praktiski vairs nebūs jāatbild.

Bez prezidenta de Golla, kas nāca kā Dieva sūtīts vēstnesis, lai paglābtu Franciju no tās pēckaŗa politiskās un saimnieciskās postažas, tā pati Francija šodien būtu savijusies neatrisināmā Gordija mezglā, kuŗas galus varētu atrast vienīgi ar ciršanu un griešanu. Prezidents de Golls to paveica miermīlīgākiem paņēmieniem — kā Francijā, tā Ziemeļafrikā. Rezultātā radās kādreizējo atbalstītāju opozīcija. Bet — pēdējie nedaudzu gadu mijā pilnīgi pazuduši, kamēr kā de Golla, tā Francijas zvaigzne spīd jo spožāk.

Dažu dienu ilgam slepkavību pārtraukumam Alžīrijā nepareģo ilgu mūžu. Reiz saistījušies ar Francijas valdību Parīzē, nacionālistu nemiernieki nevar uzsākt atsevišķas sarunas ar slepeno armijas organizāciju. Bez Parīzes piekrišanas nekas tālejošs nevar notikt.

VISS DĀRGĀKS

Chruščevs paziņojis drastiskus cenu paaugstinājumus pārtikas produktiem — gaļa sadārdzināta par 30 un sviests par 25 procentiem. Runādams Kubas un padomju draudzības sanāksmē Maskavā, Chruščevs stāstīja, ka sociālisma ienaidnieki drīzāk vēlētos, ja Padomju Savienība samazinātu bruņošanās izdevumus, nekā sadārdzinātu pārtiku. Bruņošanās ierobežošana radītu situāciju, uz kuŗu padomju ienaidnieki gaidot jau ilgu laiku. „Tas nekad nenotiks!" izsaucās Chruščevs. Neesot neviena strādnieka, zemnieka vai intelliģenta, kas vēlētos, lai Padomju Savienība pašreizējos apstākļos samazinātu bruņošanos.

Citiem vārdiem Chruščevs patlaban seko Gēringa piemēram. Gērings pirms 25 gadiem atļāva vāciešiem „brīvu" izvēli starp lielgabaliem un sviestu, pieņemot, ka vācieši izvēlēsies lielgabalus. Chruščevs tagad padomju pilsoņiem atļauj izvēli starp raķetēm un sviestu, pieņemot, ka viņi izvēlēsies raķetes.

Jaunie cenu paaugstinājumi lieku reizi apliecina Chruščeva lauksaimniecības politikas sabrukumu. Par padomju sistēmas nespēju pietiekamā daudzumā ražot pārtiku tagad būs jauni smagi upuŗi jānes patērētājiem tiklab laukos, kā pilsētās.

KĀDA BŪTU BIJUSI MARKSA NOSTĀJA PRET PAD. KRIEVIJU?

„MARX VS. RUSSIA" by J. A. Doering, Frederick Unger Publishing Co. izdevums, 198 lp., cena — $ 3.50.

„K r i e v i j a tikai met tik daudz iesniegumus rietumu diplomātiem kā kaulus suņiem, lai tiem sagādātu nevainīgu izpriecu, bet tā pati ar to gūst priekšrocības, kas saistās ar laika iegūšanu." Šos vārdus pirms simts gadiem Ņujorkas laikrakstā Tribune rakstījis neviens cits kā Kārlis Markss, kas bija tā laika Krievijas vislielākais ienaidnieks. „Ir tikai viens veids, kā rīkoties ar Krieviju, un tas ir bezbailīgais veids," Markss turpināja. Šie vārdi, lasītāji būs pārsteigti, tikpat labi bija piemēroti, lai raksturotu cara Krievijas, kā arī tagadējo Pad. Krievijas ārlietu politiku.

Ir visai interesanti atzīmēt, ka M. ievadraksti, ko viņš laikā no 1853. gada marta līdz 1856. g. aprīlim katru nedēļu publicējis minētā Amerikas laikrakstā, nekad nav tulkoti vāciski un nav ievietoti M. darbu vācu izdevumos. Tāpēc tie nav ievietoti arī Pad. Savienības valsts apgādniecības izdotos M. „kopotos rakstos" . . . Vai M. kodīgie ievadraksti, ko viņš savā laikā vērsis pret cara Krieviju, būtu tik nepatīkami tagadējās Krievijas sarkanajiem cariem? Tie taču sakās esam „marksisti", bet, ja M. būtu dzīvs, vai viņš no šo politisko gangsteru „marksisma" nenorobežotos, kā to ir darījuši tik daudzi godīgi marksisti, kad viņiem bija iespēja iepazīties ar Pad. Savienības dzīves īstenību, ir jautājums, uz kuŗu pa daļai atbildi sniedz šī M. kopoto ievadrakstu izlase. Vismaz Roza Luksemburga asi nosodīja tā saucamo „proletāriāta diktātūru" Pad. Krievijā, pasvītrojot, ka „tā patiesi ir diktātūra, bet nevis proletāriāta diktātūra, bet gan saujiņa[illegible] diktātūra". L. bija ne[illegible] siste, bet arī pārlie[illegible] niste . . . Arī p[illegible] sists Kārlis K[illegible]

1917. gadu asi kritizēja vienas partijas un viena vīra valdību Pad. Savienībā, bet it īpaši vērsās pret jaunā politiskā režīma slepenpoliciju un terrora sistēmu. „Uz demokratijas, par kuŗu līdz 1917. g. cīnījās Ļeņins, drupām," rakstīja Kautskis, „tas uzcēla savu politisko varu. Uz šīm drupām tas ierīkoja jaunu militāri - birokratisku policijas valsts mašinēriju - jaunu autokratiju. Viņa rokās tagad ir visi tie apspiešanas rīki, kādus lietoja carisms, pievienojot tiem arī vēl tos ieročus, kuŗus kapitālisti, kā ražošanas līdzekļu īpašnieki, lietoja pret algas vergiem. Neviens kapitālisma veids nav padarījis strādniekus tik atkarīgus kā centrālizētais valsts kapitālisms bez efektīvas demokratijas."

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

CALLA

727 Danforth Ave., Toronto.

HO 6-9911.

BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.

TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.

PIEGĀDE MĀJĀS.

REALTOR — TORONTO REAL ESTATE BOARD

BĒRZIŅŠ

Realty Limited

REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — pārdošanā: mājas, veikali, farmas u. c.

APDROŠINĀŠANA — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības nelaimes, slimības u. c.

OBLIGĀCIJAS — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.

NOTĀRS — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.

LE 4-8447

316 Harboard St.,

TORONTO

BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJS

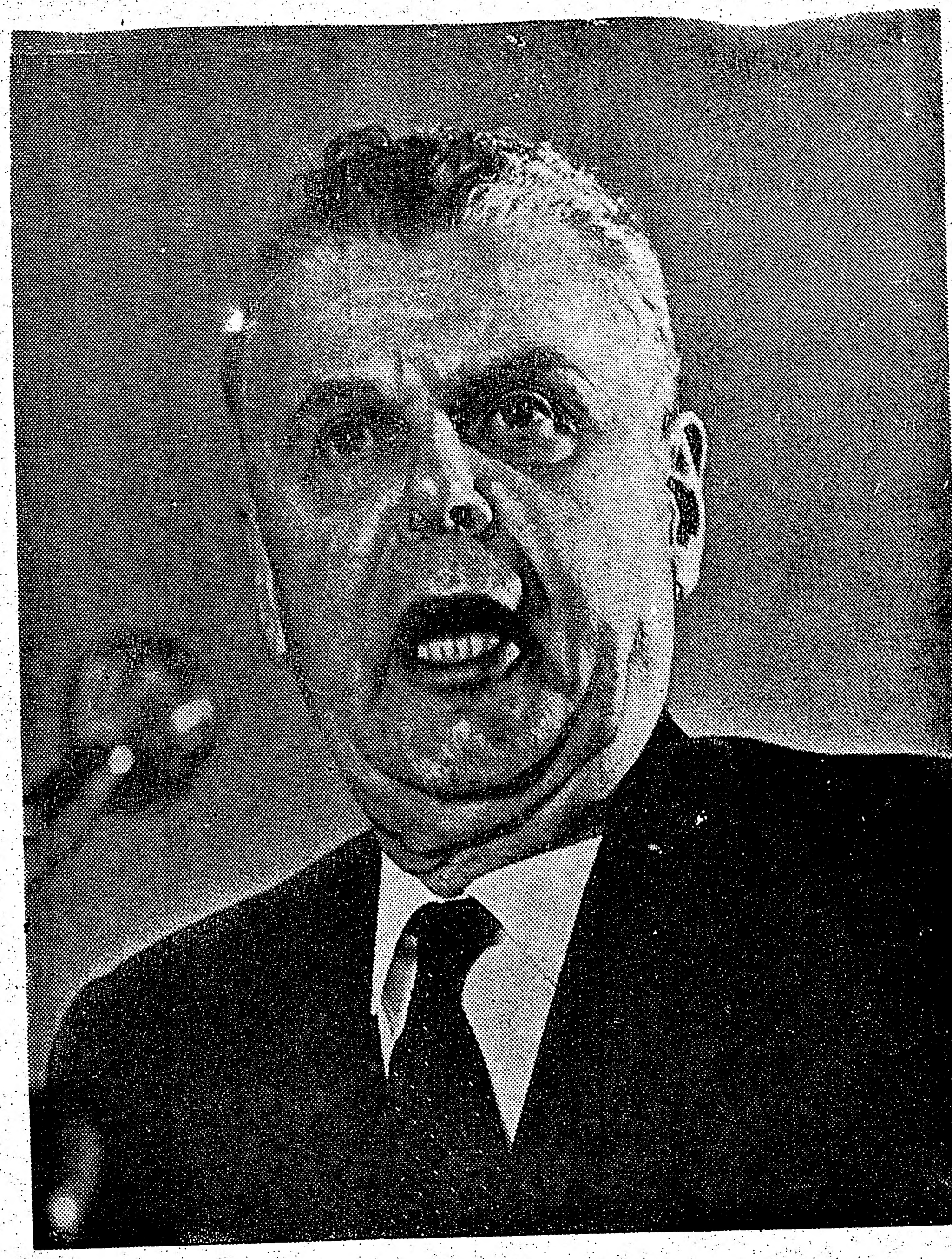

MINISTRU PREZIDENTS

DŽONS DĪFENBĒKERS, P. C.

Visas pasaules priekšā 1960. gada 26. septembrī Apvienotās Nācijās Ņujorkā Kanadas ministru prezidents Džons Dīfenbēkers teica:

„Un kas notiek ar Lietuvu, Igauniju un Latviju? Kā ar brīvību miljoniem ukraiņiem un daudzām citām Austrumeiropas tautām, kuŗas es nesaukšu vārdā tikai tādēļ, lai kāda no tām nepaliktu nepieminēta? Starptautiskās attiecībās nevar būt divas mērauklas. Es prasu Padomju Savienības ministru padomes priekšsēdim šim tautām, kas dzīvo viņa varā, dot tiesības uz brīvām vēlēšanām, dot šim tautām iespēju izšķirties, kādu valdību tās vēlas istos brīvības apstākļos . . . Tad patiesi radīsies jaunas cerības visai cilvēcei. Mēs, pasaules politikas vidējie un mazākie spēki, nedrīkstam klusēt."

Pirmo reizi Kanadas vēsturē brīvības pamatnoteikumi, pēc kuŗiem mēs dzīvojam, ietverti Tiesību likumā, kuŗu izstrādājis un personīgi parlamentam nodevis ministru prezidents.

Pirmo reizi Kanadas vēsturē vairs nepastāv immigrācijas ierobežojumi reliģijas, izcelsmes vai ticības dēļ.

12 pēckaŗa gados no 1945.—1957. g. liberāļu valdība mēmi un bezpalīdzīgi noraudzījās,kā komūnistu imperiālisms aprija vienu valsti pēc otras.

Kad Nasers ar komūnistu ieročiem un atbalstu okupēja Suecas kanālu, Lesters Pīrsons atturējās no balsošanas Apvienotās Nācijās.

Komūnistu prese nomelno ministru prezidentu tādēļ, ka viņi zina,ka Dž. Dīfenbēkers ir lielākais komūnistu ienaidnieks Kanadā.

Palīdziet cīņā pret komūnismu, 18. jūnijā no jauna ievēlot amatā patiesās brīvības cīnītāju — Džonu Dīfenbēkeru.

Balsojiet par Dīfenbēkera kandidātiem jūsu vēlēšanu iecirknī:

Spadina —	BASSETT, JOHN	X
Trinity —	FROLICK, STANLEY	X
Parkdale —	MALONEY, ARTHUR	X
Davenport —	MORTON, DOUGLAS	X
H[illegible]	KUCHEREPA, JOHN	X

Žanim Unām[illegible]

19. jūnijā pazīstamajam publicistam Žanim Unāmam piepildās 60 mūža gadi. Jubilāra goda dienā, vērtējot viņa literāro un sabiedrisko darbību, ar atzinību un goddevību jāliecina, ka Unāms vienmēr ar dziļāko sirdsdegsmi ir kalpojis latviešu lietai. Unāmam nācies bieži vien nepelnīti ciest, jo viņa rakstura nav tendences akli piemēroties acumirkļa noteicēju centieniem un prasībām.

Žanis Unāms dzimis 1902. gada 19. jūnijā Sesavas pagastā kā dzirnavnieka dēls. Jau skolas laikā sācis darboties žurnālistikā un kā ģimnazijas priekšpēdējās klases audzēknis bijis Jelgavas dienas laikraksta Zemgalietis faktiskais redaktors. Unāms beidzis Jāņa Lapiņa vadīto Jelgavas klasisko ģimnaziju un studējis Latvijas universitātē teoloģiju un tiesību zinātnes. Studiju laikā paralēli strādājis LatvijasVēstnesā, Rīgas ziņu un Brīvās Tēvijas redakcijās.

Unāms bijis arī pamatskolu un ģimnaziju skolotājs. No 1928. līdz 1931. gadam viņš bija Latvis redaktors un vadīja Rīgas dzīves un mākslas nodaļas. Pēc tam U. bija žurnāla Burtnieks redakcijas sekretārs un žurnālā publicēja vairākus plašākus apcerējumus par nacionālās atmodas jautājumiem. Bez tam Unāma raksti iespiesti Izglītības ministrijas mēnešrakstā un Latvju Grāmatā. No 1934. - 1938. g. Unāms vadīja Rīgas pilsētas 10. bibliotēku, bet no 1938. - 1940. g. bija valsts dibinātā apgāda un grāmatniecības sabiedrības „Grāmatnieks" direktors rīkotājs. Laikā no 1941. - 1944. g. Unāms bija Latvijas valsts bibliotēkas direktors, bet no 1943. g. 1. janvāra līdz 1944. g. augustam arī Kultūras un sabiedrisko lietu departamenta direktors.

Sevišķi plašs ir Unāma veiktais darbs publicistikā. Viņš sarakstījis 19 grāmatas un brošūras, nemaz nerunājot par dažādos periodiskos izdevumos izkaisītajiem atsevišķiem rakstiem. Trīs viņa grāmatas godalgotas ar Kr. Barona prēmiju: Fr. Brīvzemnieka monografija (1932. g.), „Latviešu tautiskās kustības trimdinieki" (1934. g.) un „H. Visendorfs un viņa vieta latviešu kultūras vēsturē" (1934. g.). Vairākas grāmatas iznākušas 2 izdevumos. Unāms sarakstījis pirmo Kārļa Ulmaņa biografiju un, pēc Valsts prezidenta K. Ulmaņa ierosinājuma, sastādījis pirmo nozīmīgāko latviešu biografisko vārdnīcu „Es viņu pazīstu" (1939. g.). No plašā Unāma grāmatu klāsta lai minam vēl tikai nedaudzas: „1863. g. latviešu kultūras vēsturē" (1931. g.), „Krievu laiki Latvijā" (1935. un 1937. g.), „Trīs brīvības

Modris Zeberiņš

SIRSEŅU ZĪM[illegible]

NEDARBU GRĀMATA.

13. turpinājums

Žanim Unāmam 60 gadu

19. jūnijā pazīstamajam publicistam Žanim Unāmam piepildās 60 mūža gadi. Jubilāra goda dienā, vērtējot viņa literāro un sabiedrisko darbību, ar atzinību un goddevību jāliecina, ka Unāms vienmēr ar dziļāko sirdsdegsmi ir kalpojis latviešu lietai. Unāmam nācies bieži vien nepelnīti ciest, jo viņa raksturā nav tendences akli piemēroties acumirkļa noteicēju centieniem un prasībām.

Žanis Unāms dzimis 1902. gada 19. jūnijā Sesavas pagastā kā dzirnavnieka dēls. Jau skolas laikā sācis darboties žurnālistikā un kā ģimnazijas priekšpēdējās klases audzēknis bijis Jelgavas dienas laikraksta Zemgalietis faktiskais redaktors. Unāms beidzis Jāņa Lapiņa vadīto Jelgavas klasisko ģimnaziju un studējis Latvijas universitātē teoloģiju un tiesību zinātnes. Studiju laikā paralēli strādājis Latvijas Vēstneša, Rīgas ziņu un Brīvās Tēvijas redakcijās.

Unāms bijis arī pamatskolu un ģimnaziju skolotājs. No 1928. līdz 1931. gadam viņš bija Latvis redaktors un vadīja Rīgas dzīves un mākslas nodaļas. Pēc tam U. bija žurnāla Burtnieks redakcijas sekretārs un žurnālā publicēja vairākus plašākus apcerējumus par nacionālās atmodas jautājumiem. Bez tam Unāma raksti iespiesti Izglītības ministrijas mēnešrakstā un Latvju Grāmatā. No 1934. - 1938. g. Unāms vadīja Rīgas pilsētas 10. bibliotēku, bet no 1938. - 1940. g. bija valsts dibinātā apgāda un grāmatniecības sabiedrības „Grāmatnieks" direktors rīkotājs. Laikā no 1941. - 1944. g. Unāms bija Latvijas valsts bibliotēkas direktors, bet no 1943. g. 1. janvāra līdz 1944. g. augustam arī Kultūras un sabiedrisko lietu departamenta direktors.

Sevišķi plašs ir Unāma veiktais darbs publicistikā. Viņš sarakstījis 19 grāmatas un brošūras, nemaz nerunājot par dažādos periodiskos izdevumos izkaisītajiem atsevišķiem rakstiem. Trīs viņa grāmatas godalgotas ar Kr. Barona prēmiju: Fr. Brīvzemnieka monografija (1932. g.), „Latviešu tautiskās kustības trimdinieki" (1934. g.) un „H. Visendorfs un viņa vieta latviešu kultūras vēsturē" (1934. g.). Vairākas grāmatas iznākušas 2 izdevumos. Unāms sarakstījis pirmo Kārļa Ulmaņa biografiju un, pēc Valsts prezidenta K. Ulmaņa ierosinājuma, sastādījis pirmo nozīmīgāko latviešu biografisko vārdnīcu „Es viņu pazīstu" (1939. g.). No plašā Unāma grāmatu klāsta lai minam vēl tikai nedaudzas: „1863. g. latviešu kultūras vēsturē" (1931. g.), „Krievu laiki Latvijā" (1935. un 1937. g.), „Trīs brīvības cīņu vadoņi (Kalpaks, Balodis, Radziņš)" (1936. un 1937. g.), „Marija Valdemāre" (1937. g.), „18. novembris un 15. maijs" (1935. un 1936. g.), Kr. Kalniņa monografija (1936. g.), „Šveices bibliotēkas" (1938. g.), „Kr. Barons un latviešu tautas dziesmas", rakstu krājums K. Ulmaņa 30 gadu sabiedriskā darba atcerei „Tautai un valstij" (1939. g.). Emigrācijā izdotas Žaņa Unāma 3 grāmatas „Neatkarības saulrietā (1951. g.), „Laiku atspulgā" (1953. g.) un „Melnā vara" (1955. g.).

Emigrācijas dzīvē Žanis Unāms vienmēr un visur — gan būdams Oldenburgas nometnes vadītājs, gan LCP sesijā 1956. g., gan savos rakstos presē, gan referātos un sarunās ar tautiešiem — ir iestājies par sabiedrisku nesavtību.

Iedragātā veselība nav varējusi kavēt Žaņa Unāma literāro darbu. Tā pašlaik top garāki apcerējumi par Annu Brigaderi un Andrievu Niedru. Žaņa Unāma draugi, paziņas un cienītāji vēlē dižajam latvietim viņa šūpļa svētkos — vēl daudz krāšņu graudu ieguldīt latviešu kultūras apcirkņos!

Kārlis Štamers

DĀŅU PRESES KRITIKA PAR LATVIEŠU RAKSTNIEKA ROMĀNU

Ar Dānijas izglītības ministrijas atbalstu ir pārtulkots dāņu valodā Pāvila Klāna romāns Rūsa. Tā dāniskais nosaukums ir „Flammende Himmel". Sniedzam dāņu laikrakstu atsauksmes par latviešu rakstnieka romāņu.

Prof. L. L. Hammerichs raksta: Reti uz mani kāds rakstnieks un kāda grāmata atstājuši tik dziļu iespaidu, un reti esmu tik ļoti vēlējies, lai šāds darbs būtu pieejams mums visiem dāņiem.

Prof. F. J. Billeskovs: Šī grāmata ir dzīvei tuvs tēlojums par pilsētām un mazpilsētām kaŗa un okupācijas šausmās. Notikumi Latvijā un Vācijā ir stāstīti ar lielu episku mākslu. Katra nodaļa ir pilna notikumu un ar lielu aizrautību jāseko mazajam personu skaitam, kuŗu likteņi nemāksloti savijas kopā. Šī episkā lieldarba iznākšana dāniski ir liela bagātība mūsu tulkojumu literātūrā.

Lielākajā laikrakstā Berlingske Tidende teikts:

Baltijas tautu slepkavība. Romāns par Latvijas briesmīgajām likteņstundām.

Tas notiek Latvijas likteņgadā 1944.-45., kad krievi atkaŗoja mazo republiku no vācu okupācijas. Mazā tautas kopība ne tikvien tika iznīcināta, bet notiesāta uz moku rata. Tikai īsu brīdi varēja Latvija baudīt brīvību kā patstāvīga valsts, bet tās tautai ir gaŗa nacionāla aizvēsture, patstāvīgas tautas tradicijas un kultūra . . . Varbūt varētu vēlēties, lai rakstnieks šai īstenības tēlojumā neievītu mīlestības stāstu, kas tur ne visai iekļaujas. Šis romāns, kas pēc apgāda ziņām liekas ir pirmais lielākais darbs dāņu valodā, nepretendē tikt uzskatīts par mākslas darbu, bet tas ir aizkustinošs un savā risinājumā spraigs un savos epizodos aizraujoši parāda mazas tautas nāves cīņu. Latviešu liktenis ir no lāča bēgot uzkrist vilkam.

No Latvijas 2 miljonu iedzīvotājiem 300.000 mēģināja izbēgt sarkanarmijai, bet tikai 120.000 laimējās iekļūt Vācijā vai Zviedrijā. Pēdējie bija laimīgākie. Šie nelaimīgie notikumi attēloti atsevišķu cilvēku likteņos, kuŗiem varam izsekot Klāna vadībā. Paša autora dzīves stāsts nav mazāk raibs un nemierīgs. (Seko paša Klāna biografija).

Romāna centrālās figūras ir: mistiskā Ekselence, nacionālistu vadonis bez vārda, kas Rīgā turpina pagrīdes darbību apkārtnes nepazīts, jo ir sakropļots; leģionārs Zilgme, kas simbolizē visas tautas izturību, uzticību un ciešanas, kas īpaši grāmatas pēdējā pusē izpaužas savā rūgtumā. Šī grāmatas pēdējā puse arī visspilgtāk parāda necilvēcīgo apspiešanu un sāpīgo nemieru kādā iziršanas procesā, kur iespēja atšķirt draugu no ienaidnieka pagaist un nodevība kļūst dialektiska.

Ir saprotams, kādēļ dāņu izglītības ministrija gribējusi palīdzēt rakstniekam, lai šāds tulkojums varētu iznākt. Ir vietā, ka arī dāņu lasītājiem ir pieejama šī liecība un ka viņi varētu mācīties no šī redzes viedokļa sastapties ar mazas bezdraugu nācijas likteni lielu varu varmācībā.

Politiken — Bent Mohn raksta:

„Rūsa ir laba un aizkustinoša lasāmviela. Jāizjūt dziļākā līdzjūtība pret latviešiem, kas ir pelnījuši, ka viņiem ir tāds rakstnieks kā Klāns. Viņš ir starp tiem 120 tūkst., kam laimējās izbēgt no padomju kaŗaspēka Vācijai sabrūkot. Citām zemēm 1945. g. nozīmēja atbrīvošanu, bet Latvija „no pelniem iekļūst ugunī". Latviešus spieda cīnīties gan krievu, gan vācu pusē un pēdējiem tie

(Nobeigums 8. lpp.)

Jānis Sudrabiņš

VĒSTULE NO FRONTES

Par asu ērkšķi mana mīlestība kļūst
Šos mitros rakumos un šaurās bunkurejās,
Kad rītos smilgās saulē rasa žūst
Un labā spārnā tālu patšautene smejās.

Ar sievu kaulaino es sastopos jo bieži,
Kam plecā spoži trīta izkapts zib.
Un dziļi nodreb zemes cietie ieži,
Kad manu dzīvību kāds paņemt grib.

Bet neskumsti, ja arī nepārnāku,
No manis pāri nepaliek nekas,
Un tikai pusnaktīs es ciemos nāku. —
Tev prieku nesīs citas vasaras.

KĀDS VA[illegible]RS AR JĀNI NEIMANI

Jūnija pirmās dienās, kad Amerikas Latviešu teātŗa turneja atveda Anšlava Eglīša Omartijas kundzi Klusā okeana krastā, gadījās izdevība pabūt kādu vakaru kopā ar Jāni Neimani. Vecajā draudzībā sildoties un atmiņās okeanus, gadu kalnus un laikus pārlecot, paspēju būt visur un kopā ar daudziem, kas dzīvo gan Latvijā, gan ir jau apsegti ar Latvijas, Sibirijas vai citu tālumu zemi, vai arī steidzas pa dienām un saviem nepaspētiem sapņiem kaut kur šeit pat Amerikā, Kanadā, Austrālijā, Vācijā vai Zviedrijā. Draugu un paziņu pulks, ar ko bijām saistīti dzīvi un dzīvodami, darbus darīdami, sapņus sapņodami, bēdas bēdādami vai priekus izkliegdami, bija liels. Un tagad tas izkaisīts pa visu zemes lodi, tāpat kā mūsu dzīves, jautājumi par notikušo un nenotikušo un dažas cerības. Kur šodien pasaulē ir divi latvieši, tur tiem ir daļa no Latvijas.

Mēs esam divi šovakar.

Jānis Neimanis tāds pat plecīgs, sprogainiem, jau gan dažviet sirmiem matiem. Viņa seja un acis jaunas no tā, kas var nākt tikai no ilgām un lielākiem nomoda sapņiem, kas baro to dvēseles, kam nav laika palikt veciem un kam nav baiļu neapraktieś mantas rūpēs līdz acīm.

„Tu [illegible] tāds pats Dieva svilpiens un [illegible]elna pulveris kā pirms 20 gadiem," saku, Jānim Neimanim rokas aplikdams ap pleciem.

„Svilpt jau vēl svilpju pa vecam," viņš pasmejas ar visu nebēdīgo zilumu vēl jaunajās acīs. „Tomēr — mazliet lēnāk. Pirms pāris gadiem sirds kaite pieturēja."

Ja jau viņam bijusi kāda kavētāja sirds kaite, tad to zina tikai viņš pats un dzīves biedre Skaidrīte Pence, kas tāpat kā Jānis Neimanis ir skatuves māksliniece no jaunības dienām. Neimaņa domās, balsī, viņa iecerēs un sapņos klausoties, viņš tāpat kā pirms 20 gadiem šķiet pilns ar „sirds kaitēm": viņš ar pilnu jaudu dzīvo visā — skatuves mākslā, savos un savu kollēgu tēlos, dzejā, mūzikā, glezniecībā, nacionālā un mūsu kultūras politikā, pasaules jēgā un nejēdzībā. Viņam gribētos visam pielikt savu roku un sirdi un padarīt šo pasauli tādu, kur cilvēks varētu justies tīrāks, brīvāks un labāks.

Vēl ir kāda noskaņa, kas, klausoties Jānī Neimanī, apstiprina atziņu, ka ne jau visi latvieši šodien dzīvo tikai no savas maizes, mājas, mašīnas un stundu algas vien.

„Dzīvē ir daudz citu lietu, par ko priecāties, rūpēties un noskumt," saka J. Neimanis. „Maize mums būs. Kad tik mazliet veselība — pietiek."

Viņš to saka tādā noskaņā, kas ir aizkustinoša un cildena. Šis dzīves un vērtību skatījums bija, un, gribas teikt — ir vairumam mūsu skatuves māksliniekų, gleznotāju, dziedoņu, mūziķu, rakstnieku, skolotāju, mācītāju, mūsu karavīriem un mūsu tēviem un mātēm — zemes kopējiem. Tie bija tie, kas veidoja latviešu kultūras seju tie bija tie, kas radīja mūsu gara dzīves vērtību mērauklas, kas visām elles dienām iznesa mūs cauri vēl tīri veselus, jo mūsu gara mugurkaulos bija nesarūsējis latviešu tērauds. Daudzi tagad to sāk aizstāt ar viegli liecamu skārdu.

Pārrunās aizejam pie Jāņa Neimaņa skatuves kollēgām Mildas Zīlavas, Hildas Princes, Margaritas Freivaldes, Osvalda Uršteina, Oļģerta Paŗnicka, Kārļa Ģērmaņa, tad Streipa, Lejiņa, Birzgaļa. Būtu saistoši un ar audzinošu nozīmi, ja vairāki vai visi no tiem uzrakstītu savu atmiņu stāstus. Latviešu dzīve ar mūsu paaudzi nebeigsies. Tradiciju krājumi, kas rakstos, nav balasts, bet gan spārni.

Tad pārrunājam par Skaidrīti Penci un viņas pagājušo skatuves darba jubileju, viņas jaunatklāto talantu, kas parādījās, uzrakstot

(Nobeigums 8. lpp.)

Diānas Jablokovas - Vorps audzēkņu vakars Ītona auditorijā

Vairāk kā 250 Diānas Jablokovas - Vorps baletskolas audzēkņi š. g. 19. jūnijā, Toronto, Ītona auditorijā rādīs savas spējas baleta mākslā. Vakara programmā bez 22 divertismenta numuriem redzēsim arī skolas vadītājas Diānas Jablokovas - Vorps choreografijā viencēliena baletu Rudens noskaņas. Šis balets pēc pirmizrādes š. g. pavasarī izpelnījās kritiķu atzinību kā latviešu, tā arī kanadiešu presē.

No latviešiem solo dejos baleta publikai labi pazīstamie jaunās paaudzes dejotāji — Viesturs Rozenbergs, Dace Priedīte un Valda Briede. Bez viņiem, pēc sekmīgi nobeigta mācības gada redzēsim arī Aiju Feldbergu, Aldu Levaldi, Aldu Henišu, Laumu Stikuti, Anitu Zobenu, Intu Leju, Sandru Cicurski, Ritu Ozoliņu, Karinu Mieriņu un Silviju Rūtīti.

Līdztekus skolas baleta vakaram Diāna Jablokova - Vorps arī sagatavo 4 audzēkņus Čikagas Latviešu jaunatnes svētku baleta vakaram.

Jāatzīmē, ka šogad Toronto Nacionālās izstādes Grandstand uzvedumā Dacei Priedītei pievienosies vēl divi no Diānas Jablokovas - Vorps audzēkņiem — Viesturs Rozenbergs un Marilyn Kantor, tā paveŗot sev durvis uz profesionālo karjēru.

T. S.

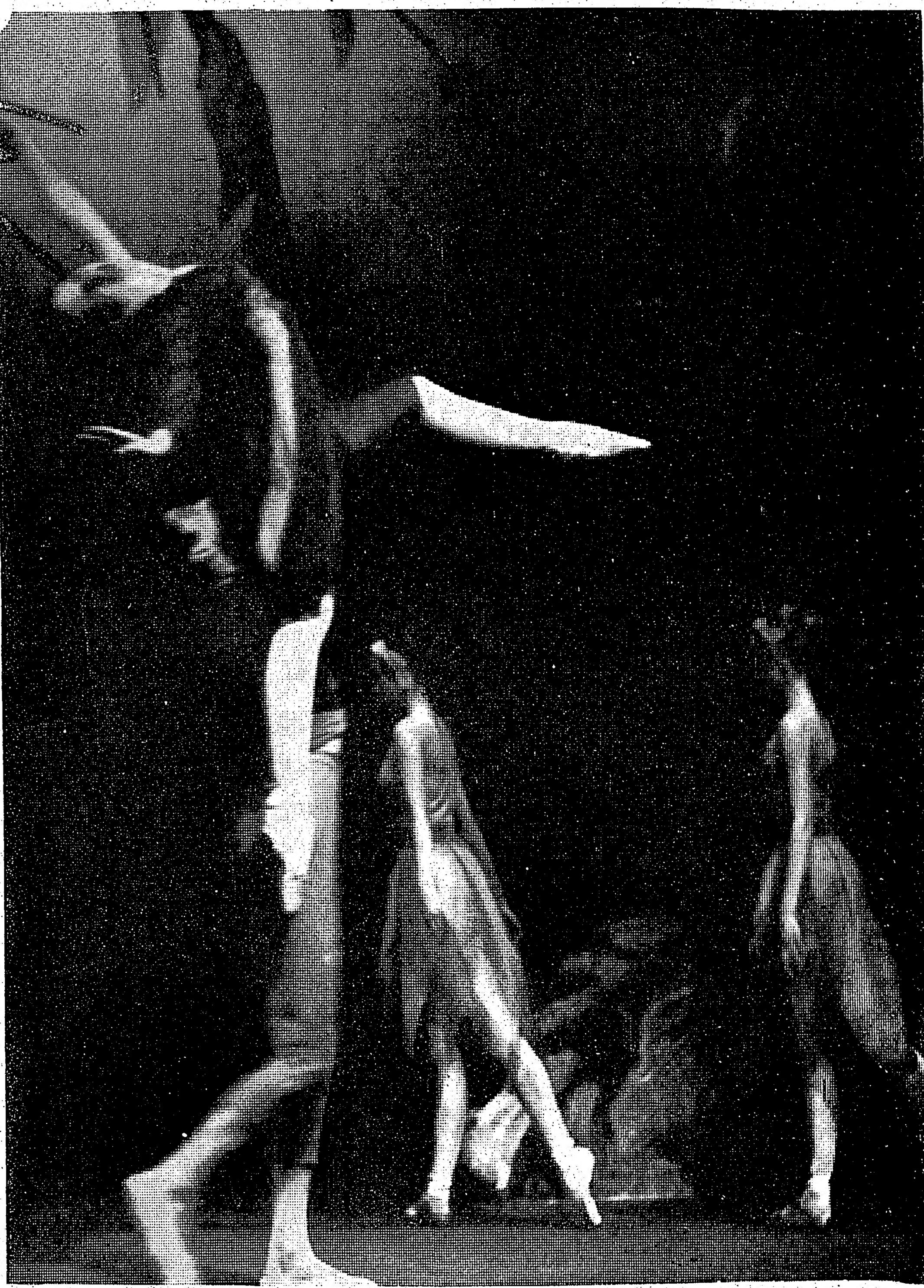

Balets Rudens noskaņas guvis labākās atsauksmes. E. Dzeņa uzņ.

Modris Zeberiņš

SIRSEŅU ZĪMĒ

NEDARBU GRĀMATA.

13. turpinājums

It agri dzirdēju tanti bez zobu čukstot:

„Polis i sēž oz fōpādes šālē, pocē tēva piftoōles, a žaus fai poš Šponteli fai, tokš piedot nepiedoff, naē!"

„Modri, griezies pret sien! Gul'!" māte teica.

Kā gulēšu? „Piu, piu, piu!" kliedza mazs putnelis.

Pa brīžam: „Celies, celies! Ķeries pie liet's!"

Miegs aizdzīts. Kāroju redzēt poļa tēva pistoles! Ar galvu zem segas klausījos, ko māte; griezos apkārt. Tante ar māti runādamās izgāja uz ķēķi.

Lūkojos uz logu. Varēšu izsprukt?

Pa logu tēvs naktīs kāpa, vajadzēja, lai nebūtu it viss gaŗais ceļš cauri „muižai", pa verandu, ap puķu dobēm, i mājai garām — tāda gudri gaŗi likta ķeizara kājām ejamā taka. Pa logu — tika tieši.

Tēvs teicās reiz kādam uz pleca uzminis.

Komisārjaunkundze strostēja vēlāk.

Slepšus makšķerēju zeķu, sandāļu.

Tante atkal atgriezusies . . .

Aizgrābts domāju par šaujamiem, dueļiem.

Vai gan mūzejā redzētās turku, kaukāziešu pistoles, kaltas sidrabā, vai arī pāŗos pamīšus lādītēs izstādītās, tās bija cēlones? Gribēju izsprukt, bet sieviešu valdīšana šobrīd nelaistu . . .

„Piu, piu!" kliedza putnelis. „Ķeries pie liet's!"

„Modri, nedīvelējies! Agrs!" tā tante. „Šviri!"

Netiku tad vēl, domāju, kā duelējās Jevgēņijs Oņēgins. Varbūt sagadīšanās; Pīķa dāmu uzdomājis, nezinādams, pārskatījies, tēvs aizveda puiku uz citu operu, dikti vēl brīnīdamies, kā gan Herta Lūse var vārīt zapti, skatuves vidū, grāfiene būdama.

Pīķa dāmā atkal streikoja zārks.

Grāfiene iznāca baltā palagā, vēl baigāk.

. . . Oņēgins ar Ļenski šaujas; divkaujas skats satrauca vareni — nebiju gan īsteni slims kā pēc Samsona, Dalilas, tomēr murgos rādījās Kaŗa mūzeja šaujamie.

Iecīnījos drēbēs apsedzies.

Tante tomēr izgāja. Uzvilku zeķes ir apāvos. Aši lēcu uz palodzes, kūlu ar kājām kumurodams gar ārpusi, līdz dabūju atkal pamatu uztaustīt.

Lejā!

Skrēju rikšis, sirdij dauzoties, uz pirkstgaliem augšā pa verandas kāpnēm, atvēru smagās dubultās durvis, tiku zālē.

Ārā bija oranžs saullēkts, iekšā zaļa krēsla.

Aiz logiem pilsdrupas rožainas, Miloša ēnas profils pār ieroča stobru . . . kā mikroskopā lūkodamies. Brīnos, vai būs ko dueļa pistolē redzēt?

Viņš pacēla galvu, iesmējās.

„Pusē kā čigāns, pusē kā eņģelis," tie Antantes vārdi.

„Moin!"

Atkal viņš vērās stobrā.

„Šausi debesīs caurumu?" vaicāju Janševska vārdiem, atcerēdamies gorodovoju, ko sādžinieki vajāja.

Taču pa to pašu brīdi bijīgi pagūvu aptaustīt pulēto mahagonija kārbu, zaļo samta popējumu, kaula pogas; tās paspiežot, futrāļi cilājās, kālab tā?

„Lai vieglāk piečērt" — teica Milošs.

„Coō tu, lūdzu, teitsi?"

„Caurumu debesīs. Vai tu no tiesas ar Spunteli gribi šauties?" Aptaustīju otru pistoli uz galda. Pacilāju.

„Trakoti smaga."

„A coō tu domāji? Skat. Šitā. No apakšas. Ljeni cjēl. Ljeni, ljeni, ljīdz ļimenis pavisam nuļe nuļe. Mjerčej!

[illegible] sien dsjesmu grāmatiņu uz —"

„Dēliņ, dēliņ, nebrūķē rupju muti."

Tas bija Labuma kungs, stāvēdams ar pīpi zobos tieši Miloša mērķī, savās durvīs.

Iedomāju divcīņas. Kā par Ļermontovu, tā Puškinu. Tēvs aizkustināts par tiem bija stāstījis sen, sen.

Labuma kungs iznāca, pielika roku pistoles spalam.

„Ar tēva ziņu?" viņš vaicāja.

„Tieši tā!!"

„Tā tad, draugs Miloš, jūs visu esat labi pārdomājis, apsvēris?"

„Tā jir."

„Zinait, ka risks?"

„Tieši tā."

„Redz, redz . .. Hm. Municija jums ir?"

„Dabūšu."

„Ko tad vairāk. Tad viss kārtībā!"

Labuma kungs un Milošs sadevās rokām.

Iznāca mana māte, tā savādi spīdošām acīm, nesdama uz pabļodes svaigas, spīdīgas ķimeņmaizītes, lielus gabalus biezpiena kūkas.

„Miloš, lūdzu, Ir taču svētku rīts."

Pistoles viņa nemaz nelikās redzam.

„Labuma kungs, jūs, lūdzu, arī. Modri, istabā, marš!"

*

Tēva brokastīs trūka, kaut vai Jāņu rīts, aizgājis etīdēs. Nemelošu, ja teikšu, ka Līgo naktī viņi dažkārt ar māti sabārās, tās pašas pūķa vainas dēļ. Ne vienu gadu vien tēvs „skrēja ar pūķi" tai naktī. Gandrīz nekad neizdevās.

Reizēm lija, reizēm nebija vēja.

Taču tēvs, ar savu iedomu aizrāvies, aizmirsa it visu.

Ne jau māte ar Antanti vien vīkša svētku brokastu. Pansijas kopus ēdāji torīt sēdēja pie lepni klāta galda zālāja laukumā; es ar lielu biezpiena kūkas gabalu rokā skatījos pār verandas margām.

Jūlei palīgos darbojās kā Melita, tā Tolīte.

Miloša tēvs, cienīgais Jakubovskis, sēdēj[illegible] Komisārjaunkundzei iepretī; sieva pie vienas rokas, pretī tai spožzobe matēmatikas skolotāja. Poļa kundze maziņa, melnīgsnēja, dižām brillēm. Melsa, ka nekad šī neizejot bez kalašām, širmja, tāpēc ka universitāti beigusi ar medāli, tapusi dikti slimīga.

Rūtiņas tēvs ar jaunu kravati, zvērojoši zvīļu, sārtu. Tagad domāju: tēvs būtu varējis gleznot tādu ģīmetni.

Ieblaku Rūtiņas māte, ugunīgas krāsas matiem, augstu velvētām uzacīm, dzirkstošiem auskariem, baltzilā tērpā. Rūtiņai pašai mati savādāki, gan iesarkani.

Trūka Labuma, Spunteļa, Miloša.

Pans Jakubovskis tik pa brīdim izvilka pulksteni, skatījās.

Komisārjaunkundze cēlās, pārējie tāpat. Jakubovskis izņēma lielu cigāru, ilgi darbojās, līdz aizpīpēja, vaigus valbīdams. Iesprauda monokli acī; atkal vēroja laiku.

Ausījos kopš tā brīža, kad māte mani iesūtīja iekšā, taču šāvienus nedzirdēju.

*

Kopš Jāņu dienas vairākas nedēļas neredzējām Labuma kunga.

Dina gāja katru dienu viņu Krimuldā apciemot.

Esot kāds iekaisums.

Citi čukstēja: sakoduši sirseņi.

Kas īsti bija gadījies, neviens neteica. Varētu jau citēt atkal Gogoļa vārdus.

Necaurredzama migla . ..

Taču paši mēs uz mazo sēkli nudien netikām!

Sirseņi laidelējās iekšā — ārā!

To taču varēja paredzēt, ka atstātu pūzni sirseņi it drīz pārņems. Spieta paša vēl nebij, laikam tik izlūki. Taču tie drīz tapa papildināti ar darbiniekiem - lāpītājiem.

Pūznī rēgojās lieli caurumi.

Tēvs gāja atkal ar ēteri. Izgudroja likt pūznī . ..ko? Naftalīnu!

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

Toronto laikraksta „Telegram" ... Džons Basets parlamenta vēlēšanās kandidē Toronto Spadina iecirknī. Viņa izteiktā pretkomūnistiskā nostāja iemantojusi daudz draugu latviešu sabiedrībā. Džons Basets kultūrālo un politisko pasākumu vienmēr bijis atsaucīgs latviešu ... populārizētājs savā laikrakstā un viņam piederošā 9. raid... televīzijas stacijā. Uzņēmumā Džons Basets savas ģimenes vidū.

Krājiet naudu pūriņā.

1000 dolāru Latviešu namam

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA SADALA PAGĀJUŠĀ GADA PEĻŅU.

Šinīs dienās Toronto Latviešu kreditsabiedrība pārskaitīja 1000 dol. latviešu nama kontā No. 580 akciju iegādei. Līdz ar to Toronto Latviešu Kreditsabiedrība ir kļuvusi par lielāko akcionāru jaunajā pasākumā. Pārskaitītā naudas summa ir ņemta no kreditsabiedrības peļņas, ko pilnsapulce sadalīja š. g. 23. maijā.

Pagājušā gadā kreditsabiedrības tīrā peļņa bija $4122,42. Kreditsabiedrības valde bija izstrādājusi šīs peļņas sadali, lielāko daļu no tās paredzot Latviešu namam. Pilnsapulce paaugstināja grāmatvedības izdevumus uz $200,00. Pārējā tīrās peļņas summa sadalīta šādi: Latviešu Nacionālajai Apvienībai Kanadā — $300,00; izglītības un kultūras veicināšanai — $300,00; Pirmai ev. lut. draudzei — $100,00 un puķu veikalam Venus atlīdzībai par tā izmantošanu bez maksas. A. Putniņam kā kompensācija par bez atlīdzības veikto grāmatvedības darbu — $200,00; $700,00 dividendēm 6% akciju īpašniekiem; $824,48 garantiju fondā un $206,12 izglītības fondā, bet atlikumu $591,82 nolēma paturēt rezervē eventuālai biroja iekārtas un biroja mašīnu iegādei, kā arī tām neparedzētiem vajadzību apmierināšanai pēc ... lēmuma.

Kreditsabiedrības sadale norāda, ka kreditsabiedrība pilnā mērā atbalsta jaunā Latviešu nama lietu. Kreditsabiedrība ir arī rezervējusi lielākas naudas summas, kuras varēs izmantot kā aizdevumus, ja pēkšņi radīsies izdevība iegūt kādu piemērotu nekustamu īpašumu. Tās vadība ciešā sadarbībā būs šinī ziņā ar jaunā nama organizācijas komiteju. Kreditsabiedrības pārvaldis R. Preisbergs ir organizācijas komitejas finanču daļas vadītājs.

Kreditsabiedrībai jau ir pāri par 1000 biedru un tās aktīvs tuvojas pusmiljonam dol. Biedru skaits kreditsabiedrībā nepārtraukti aug un nepaiet gandrīz neviena diena, kad tanī neiestājas viens vai vairāki jauni biedri.

Kreditsabiedrība ir atvērta 6 dienas nedēļā. Var cerēt, ka šā saimniecības gada beigās biedru skaits sasniegs 1500. Tā ir droša garantija, ka arī līdzekļi vairosies un daļu šo līdzekļu varēs izlietot paši savas latviskās kultūras un izglītības veicināšanai.

SAULES GREDZENU MIRDZINOT

SARUNA AR LĪGO VAKARA SIMBOLISKĀ UZVEDUMA SAULES GREDZENS AUTORU — ARN. LŪSI UN REŽISORU F. LINTIŅU UZVEDUMA MĒĢINĀJUMA LAIKĀ.

Māc. A. Lūsi sastopu viņa darba istabā draudzes namā. Kā parasts, viņš kaut ko raksta, un viņa galds apkrauts grāmatām un papīriem.

Uz jautājumu, kā radusies doma par Līgo vakara simbolisko uzvedumu, A. Lūsis pastāsta:

„Jau pirms daudziem gadiem sāku atskārst, ka Līgo vakaram jādod tāds raksturs, lai tas atšķirtos no parastiem nedēļas nogales piknikiem vai izbraukumiem. Līgošana jau mums arī vairs tā neveicas kā dzimtenē. Tāpēc šādā vakarā tur, kur ierodas kuplāks Jāņa bērnu skaits, jānoorganizē kāds etnografiska vai simboliska satura uzvedums. Tādu esmu centies uzrakstīt Līgo vakaram Saulainē. Man pašam to gribētos nosaukt par simboliska satura ilugu, ko esmu ietvēris 3 ainās — Vakardiena, Šodiena un Rītdiena. Uzvedums rāda, kā Lielais Kaimiņš nozog Bārenītei Laimas doto Saules gredzenu, par kuru Laima teikusi:

Tas, kam gredzens piederēs
Saules mūžu dzīvot spēs . . .

Šodienas aina tēlo mūsu tautas pašreizējo likteni. Zīmīga šai ziņā ir Bārenītes un Vecā tēva saruna.

Bārenīte:
Vecotēv, ņem kokli, stīgo,
Lai skan senais latvju līgo!

Vecaistēvs:
Neskan tumsā mana dziesma.
Vai man skanēs mana kokle?

Bārenīte:
Skanēs, vectēv, skanēs dziesma,
Jaunu siržu izaukleta,
Mūžiem ilgi saglabāta . . .

Lielā Kaimiņa tēlā esmu centies rādīt to varu, kas šodien žņaudz mūsu tautas miesu un dvēseli. Glūņa, Līža un Šķībacis ir to cilvēku tēlojumi, kas pārdod savu tautu un mēģina pielabināties svešai varai. Šie cilvēki parasti atkārto tikai Lielā Kaimiņa vārdus. Savu domu un sprieduma tiem nav.

A. Lūsis citē kādu dialogu:

Lielais Kaimiņš: Vai tā ir jūsu pateicība par manu labsirdīgo dabu?

Līža: Vai tā ir mūsu pateicība par viņa labsirdīgo dabu?

Lielais Kaimiņš: Vai neesmu darījis jums labu, jūs savā patvērumā ņemot?

Glūņa: Vai nav viņš darījis mums labu, mūs savā patvērumā ņemot?

Lielais Kaimiņš: Jūs bijāt mazi — lieli esat, ja tagad manu zīmi nesat . . .

Līža: Vai sapratāt: nu lieli esat . . .

Vecais tēvs: Tavs lielums nospiež. Savu dzīvi mēs atkal gribam dzīvot brīvi.

Uzvedumam izskaņu dod ticība nākotnei un brīvības uzvarai, ko sadzirdam vecā tēva vārdos:

Vārds, kas vājam atdod spēku,
Vārds, kas nākotnei ceļ ēku,
Vārds, kas raisa verga važas,
Baubas projām dzen un bažas,
Vārds, kas laikiem paceļ pāri,
Liek mums skatīt saules āri,
Vārds tas ticība, to glabā
Sirdī saulainā un labā . . .

Kādu brītiņu rodas izdevība sarunāties arī ar uzveduma režisoru F. Lintiņu. Viņa veiksme un prasme brīvdabas uzveduma vadīšanā jau zināma no agrākiem gadiem. Nav tāpēc nekādu šaubu, ka arī šoreiz uzvedums būs rūpīgi iestudēts, jo režisors ir „nesaudzīgs" un aktieriem liek vienu un to pašu frazi atkārtot tik ilgi kamēr tā „skan kā vajaga".

Noskatoties mēģinājumā, redzu, ka arī uzveduma aktieri ir izlase pati par sevi. Bārenītes lomu tēlo M. Gaiķe. Laima ir V. Vare; Jānis — Alb. Vītols; Vecaistēvs — B. Stars; Lielais Kaimiņš — J. Jurševskis; Līža — R. Miglāns; Glūņa — V. Pukats; Ragana — I. Kalviņa. Uzveduma dekorātors — Valdis Vare; apgaismotājs — V. Turķis, skatuves iekārtotājs — K. Pakrastiņš.

Kādā draudzes nama telpā līgsmi skan Līgo dziesmas. Tur draudzes koŗa dziedātājus pašreiz apmāca diriģents J. Barušs. Pa atvērto logu balsis izskan uz ielas. Gājēji apstājas, klausās un, droši vien, arī pabrīnās.

„Mums būtu iespēja šo Līgo vakara uzvedumu un sarīkojumu rādīt arī televīzijā, bet domāju, ka dažādu iemeslu dēļ nebūtu prātīgi to darīt," interviju nobeidzot, saka Arn. Lūsis. „Līgo vakaru mēs gribam svinēt savrupībā. Līdz šim mums tas vienmēr izdevies, uzturot labas un draudzīgas attieksmes ar mūsu kaimiņiem - kanadiešiem. Ceram, ka arī šogad mūsu pašu tautieši sabrauks no maliņu maliņām. Vietas jau pietiks visiem."

Baiba Kaņepe

IZEJIET DZĪVĒ KĀ LATVIEŠI!

SVINĪGS MĀCĪBU GADA NOSLĒGUMS UN ABSOLVENTU IZLAIDUMA AKTS LATVIEŠU SKOLĀ, HAMILTONĀ.

7. jūnijā vecākā latviešu skola Kanadā noslēdza 14. mācības gadu ar 7. izlaiduma aktu Hamiltonas Kristus baznīcas zālē.

Svinīgo sarīkojumu ievadīja māc. E. Pavasara svētbrīdis, kam sekoja vecāku padomes pr-ža A. Kalupnieka īsa uzruna. Svētku runu teica LNAK skolu daļas pārstāve Biruta Senkēviča.

„Dieva lielajā tautu dārzā katrai nācijai ir ierādīta sava vieta, kuŗa nedrīkst palikt tukša. Jūs, absolventi, variet būt lepni, ka esat piedzimuši kā latvieši, jo mūsu tauta, spītējot svešām varām un apspiedējiem, ir saglabājusi savas kultūrālās vērtības un valodu. Ziedojiet savus spēkus savai tautai — gatavojieties un izejiet lielajā dzīvē kā latvieši!" uzsvēra runātāja.

LNAK skolu daļas velti un Birutas Senkēvičas nodibināto gadskārtējo naudas balvu un krājgrāmatiņu, par labākajām zināšanām, latviešu skolu beidzot, saņēma absolvente Maija Blauberga, ko viņai pasniedza pati Toronto viešņa.

Absolvents Andris Kalupnieks saņēma Hamiltonas DV nodaļas velti, Gundega Fronckēviča — HLB dāmu komitejas, Laima Burģele — jaunatnes pulciņa „Rota" un Dace Reimane DV Hamiltonas nodaļas velti.

Bez jau minētajām organizācijām, pēc apliecību izsniegšanas un svinīgās skolas karoga nodošanas nākošajiem absolventiem, skolu beigušos sveica Latv. ev. lut. Kristus draudze, gaidu un skautu vienības, Niagaras latv. skola un citi. Rakstiskus sveicienus bija sūtījusi Toronto latviešu skola.

Absolventu vārdā audzinātājiem pateicās Andris Kalupnieks.

Skolas pārzine Elza Gulbe, kas skolu vada jau no dibināšanas brīža, sirsnīgi pateicās skolotājai L. Bražus un māc. E. Pavasarim, kas skolotāju gaitās aizvadījuši 10 gadus Hamiltonas latv. skolā. Vecāku vārdā skolotājiem un skolas labvēļiem pateicās A. Kalupnieks.

Vakara otrajā daļā bez jaunāko klašu priekšnesumiem, dziesmām, dejām un deklamācijām bija teātra izrāde, nesen mūžībā aizgājušās rakstnieces Mirdzas Timmas pēdējā ludziņa — veltījums Hamiltonas skolai —„Diegu spole." Pirms izrādes skolas saime un viesi sveču gaismā godināja skolas iemīļotās rakstnieces piemiņu ar klusuma brīdi un viņai veltītu deklamāciju. Jāpiezīmē, ka jau gadiem ilgi rakstniecei bija sirsnīgas saites ar Hamiltonas skolu un katram izlaidumam viņa uzrakstīja pa ludziņai. (Nobeigums 8 lpp.)

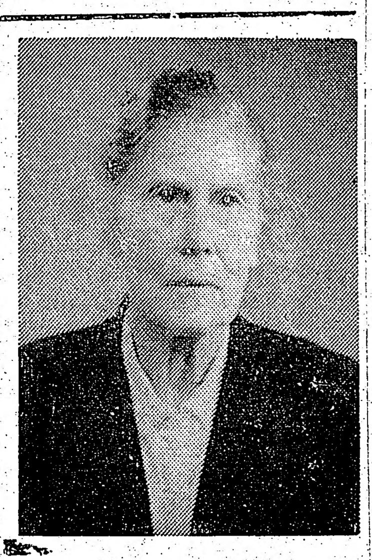

Dr. M. Bērziņa Agincourt'ā nesen atskatījās uz 80 mūža gadiem.

KANADAS VĒLĒŠANAS

18. jūnijā vairāk kā 9 miljoni kanadiešu dosies pie urnām, lai ievēlētu 265 locekļus federālā parlamentā. Par šiem amatiem sacenšas pāri par 1.000 kandidātu. Partiju prasības un pati vēlēšanu cīņas norise rāda, ka šīs vēlēšanas kļūst par svarīgākām visā šīs zemes vēsturē.

Daudzi latvieši, lai gan ieguvuši pilsoņu tiesības, tomēr ir visai vienaldzīgi un paļaujas uz veco formulu — „ Gan jau arī bez mums iztiks . . . " Patiesībā — balsošana ir katra pienākums.

Ja mēs priecāsimies tikai par savām jaunajām mājām ,automobiļiem, televīzijas aparātiem un veļas mašīnām, un mēģināsim palikt politiskā miegainībā, tad drīz arī mums var notikt tā, kā 1917. g. rudenī tiem baltajiem krieviem, kuŗu stāvokli rakstnieks V. Rozanovs tik īsi, bet lieliski apraksta:

„Ar lielu dārdoņu nokrita dzelzs aizkars. Izrāde ir beigusies. Būtu jāuzvelk kažoki un jādodas uz mājām, bet izrādās, ka ne kažoku, ne māju vairs nav . . . "

Krievu publicists Aronsons savās atmiņās savukārt atzīmē, ka liktenīgajās oktobŗa dienās būtu pieticis ar 500 enerģiskiem vīriem, lai ieņemtu Smoļnija institūtu un darītu galu tikko uzsāktajam lielinieku apvērsumam. Bet — šie 500 vīri neatradās . . Jo visi domāja tā: „Gan jau bez manis arī iztiks . . . "

Vai mēs, kas dzimtenē jau esam pazaudējuši „savas mājas un kažokus", mierīgi ļausim, lai tas pats notiek arī še?"

Ikviens, kas spēj kaut ko mācīties no pagātnes, sapratīs, ka vienaldzība pat tādā šķietami sīkā lietā kā vēlēšanas ir noziegums pret mūsu latvisko sirdsapziņu; noziegums pret to mūsu brāļu un māsu asinīm, kas izlietas dzimtenē, un noziegums arī pret tiem, kas joprojām tur nes savu ciešanu krustu.

Protams, neviena no Kanadas partijām nesola, ka tā uzsāks atbrīvošanas karu Eiropā, bet ir viens vīrs — Džons Dīfenbēkers, kas vienīgais Apvienotajās Nācijās ir pacēlis savu balsi par mums un apsolījis septembrī iesniegt jau tiešu prasību par Austrumeiropas atbrīvošanu. Tas ir liels solis uz priekšu!

Komūnisma varas pamati jau sen ļodzas, un pienāks laiks, kad šī lielā varmācības celtne tomēr sabruks. Tas nenotiks bez cīņas. Cīņa ir jāsāk ar visādiem līdzekļiem, visur un vienmēr! 18. jūnijā mūsu ierocis lai ir mūsu vēlēšanu zīmīte par tiem kandidātiem, kas visstingrāk stāv ... šo pasaules vēstur... numu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

JAUNATNE VADA PATI SEVI . . .

Ar interesi izlasīju P. Dreimaņa k-ga rakstu par jauno un veco paaudzi. Visumā piekrītu teiktajam, bet, šķiet, ir neticami, ka zudušā sadarbība starp veco un jauno paaudzi varēs izveidoties tik viegli.

Lasot jaunatnes izdevumus un arī pārējos laikrakstus, var tikai pabrīnīties, ar kādu aroganci mūsu jaunatnes pseudovadītāji uzstājas pret vecāko paaudzi. Kāds jauns doktorands visus dzimušos no 1905.—1915. gadam esot konstatējis par garīgi bankrotējušiem; laikam tikai tamdēļ, ka šie vecie cilvēki nav varējuši iemācīties tik gludi svešo valodu kā viņš.

Ja šādā veidā sāk cilvēkus vērtēt, jāšaubas par paša vērtētāja spējām. Un kur te varētu runāt, ka šādi trimdas jaunieši ar savu „ideālismu" varētu aizraut sev līdzi arī vecāko paaudzi?

Nenoliedzami, ka starp jaunatnes galvenajiem vadītājiem ir indivīdi ar ļoti galēji krasiem uzskatiem. Vairāk vai mazāk tas ir raksturīgs visiem jauniešiem. Bet ja totālitāri uzskati tiek kultivēti nacionālā mērogā un praktizēti publiski ārējās manifestācijās, sevišķi šais zemēs, kas tik tradicionāli demokratiskas, tad mūsu nacionālām organizācijām būtu vieta kaut ko darīt. Nav vērts būt par bērnu vecākiem, ja nevar savus bērnus valdīt un izaudzināt tos par krietniem pilsoņiem, tāpat nav vērts, ka pastāv mūsu nacionālās organizācijas, ja tās nespēj neko teikt savai jaunatnei.

Teodora Sīļa vārdiem sakot, jau 10 gadus tiek izmēģināts viens diezgan bīstams eksperiments — jaunatne vada pati sevi. Es piekrītu viņa ieteikumam šo eksperimentu izbeigt.

Lasītājs -ks.

DENIS
F. O'LEARY
B. A.
ADVOKĀTS UN NOTĀRS.
THE PROFESSIONAL ARTS BLDG.
155 James St. S.
Hamilton, Ont.
Tel. JA 8-6781.

James C. Custean

ir nākošo vēlēšanu Hamilton South liberāļu partijas kandidāts.

Viņš ir 54 g. vecs, pašam pieder aptieka Bartona un Otavas ielu stūrī, ir farmaceits. Darbojies Ham. pilsētas valdē un ir Hamiltonas slimnīcu pārvald... Ilgu laiku bijis Hamilto... Kiwanis East kluba prezi...

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave.,Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.:HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

23. jūnijā — Līgo svētku uzvedums ar deju Sidrabenē.
23. jūnijā — Jāņu sarīkojums ar brīvdabas teātŗa uzvedumu Saules gredzens — Saulainē.
19. jūnijā — Diānas Jablokovas - Vorps klasiskā baleta skolas gadskārtējais audzēkņu baleta vakars, Itona auditorijā, plkst. 8 vakarā. Biļetes pie kases.
23. jūnijā — Līgo svētku sarīkojums ar deju Tālavā.
27. jūnijā — plkst. 8.30 vakarā V. Keišs baleta skolas 11. audzēkņu vakars, East York Collegiate New Auditorium, Coxwell - Cosburn Ave.
No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu - skautu 11. lielā nometne.
14. jūlijā — draudzes iesvētīto jauniešu salidojums Saulainē.
15. jūlijā — Saulaines 10 gadu atceres svētki Saulainē.
5. augustā — bērnu svētki Saulainē.
11. augustā — brīvdabas teātŗa viesizrāde (Londonas grupa) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas ceļojošā teātŗa izrāde K. Lesiņa „Vājuma Spēks" un J. Šāberta 50 skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
20. oktobrī — DVTK teātŗa pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Šova lugā Šokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dziļnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

SV. KATARĪNES

16. jūnijā Sv. Katarīnes LMMK rīko zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē.

LONDONĀ, ONT.

23. jūnijā — Līgo svētki Dorčestrā, Londonas organizāciju kopīgs sarīkojums.

NIAGARA

23. jūnijā, plkst. 7.00 Port Vellerā apvienotie DV līgo svētki.
28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

TORONTO

• Bērniem, kas dodas uz Sidrabenes vasaras nometni, jāizņem no nometnes vai ģimenes ārstiem veselības apliecības. Tās uzrādā, ierodoties nometnē. Nometnes ārsti bērnus pieņems: Dr. S. Užāne — darbdienās (izņemot sestdienas) no plkst. 7—8 vak., un Dr. Bārdiņš — 18., 19., 20. un 21. jūnijā no plkst. 5—7 vak. Sidrabenes bērnu nometne uzsāks darboties 1. jūlijā. Nometnei vajadzīgs virtuves strādnieks - vīrietis. Pieteikšanās pie V. Pāleinas (tel. LE. 3-4120).

• Velta Zariņa beigusi māsas skolu un ir nodarbināta East General slimnīcā.

• Līgo svētkos sestdien, 23. jūnijā Toronto Latviešu kreditsabiedrības biroju slēgs plkst. 2 dienā.

• Māc. A. Čops kristījis Kristīni Deboru Ziediņu, Valtera un Ineses meitiņu, un Ingrīdu Bērziņu, Oļega un Mirdzas meitiņu.

• Trešdienas vakara sēru dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā, pieminot 14. jūnijā aizvestos, mācītājs A. Lūsis sirsnīgā un dziļi nopietnā svētrunā atgādināja neaizmirst mocekļus tālajās vergu nometnēs, neaizmirst to briesmu nakti, kad tēvus - apgādniekus, vecus ļaudis, mātes ar maziem bērniem rupja, necilvēcīga vara aizdzina moku ceļā pretim fiziskai iznīcībai. Mācītājs uzsvēra, ka kristiānisma vēstures kauna traips Bērtuļa nakts Francijā, kad nonāvēja hugenotus, — tomēr bija likusi pasaulei sašutumā atskārst kļūdu un no asiņainajiem notikumiem mācīties, bet pret līdzīgas nakts — 13. - 14. jūnija — notikumiem Baltijas valstīs brīvā pasaule līdz šim izrādījusies kurla un akla, līdz šai dienai negribēdama savu kļūdu saprast un no tās mācīties.

Cīņu pret komūnismu veiks tie, kam nešaubīga ticība Dievam un taisnības uzvarai ,jo cilvēks, kam nav Dieva sirdī, komūnismu neapkaŗos.

Dievkalpojumu divām dziesmām kuplināja draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.

HAMILTONA

• Hamiltonā ir liela zinātniska rosība. No 29. maija līdz 16. jūnijam McMastera universitātē notiek 32 zinātnisku organizāciju un institūtu sanāksmes. Liel... šīm organizācijām ir R... Society of Canada, kuŗas referātu cikli noslēdzās jau 6. jūnijā. No latviešiem tajos piedalījās Mc - Gilla universitātes ķīmijas profesors Dr. A. Tauriņš no Montreālas, kas ir pirmais Kanadas latviešu zinātnieks, kas aicināts par biedru Royal Society, un Rietumu Ontario universitātes ģeoloģijas profesors A. Dreimanis, kas referēja par šļūdoņu radītām iežu deformācijām Kanadā, ASV un Latvijā. **P. D.**

• Sv. Katarīnes, Niagaras un Hamiltonas DV lūdz tautiešus piedalīties Līgo svētku sarīkojumā sestdien, 23. jūnijā, Port - Weller Park Garden City Beach, Ontario ezera krastā, Sv. Katarīnes tuvumā. Līgošana un savstarpēja apdziedāšanās ar Sv. Katarīnes un Hamiltonas jaukto koŗu piedalīšanos. Sākums plkst. 7.00 vakarā. Deju sākums plkst. 9.00 vakarā. Laba deju mūzika. Jāņu tēvs, Jāņu māte, siers, alus. Uguņošana. Ērta mašīnu novietošana. Iespēja arī palikt pa nakti līdzņemtās teltīs. Ieeja $ 1.50, jauniešiem puscena. Jābrauc pa QE ceļu līdz Sv. Katarīnēm, kur pa Niagaras ielu jānogriežas uz Ontario ezera pusi (Z) un jābrauc līdz galam. Tad jābrauc pa Lakeshore Rd.līdz Port Weller'ai. Būs ... zīmes.

NUJORKAS PIEZĪMES

Veclatvie...

Red. V. Irbe.

Par veclatviešiem mēdz apzīmēt tos latviešu ieceļotājus, kas ASV ieradušies šā gadsimta sākumā, pirms 1 .pasaules kaŗa vai Latvijas patstāvības pirmajos gados. Ņujorkā šādu senu latviešu ieceļotāju ir daudz. Tie izklīduši pilsētā un apkārtnē, bet vienkopus pulcējas tikai Ņujorkas latviešu biedrības sanāksmēs.

Vēlāko latviešu ieceļotāju uzskats ir, ka šie agrākie ieceļotāji latviešiem zuduši, ka tiem citi dzīves un pasaules uzskati, citādas intereses un vajadzības, jo tos veidojuši citādi laikmeti un citādi apstākļi, bet daudzos gadījumos tie izrādās lielāki latvieši kā pēdējie ieceļotāji.

Pirmais ieceļotāju vilnis sākās pēc 1905. gada, kad aktīvie revolūcijas dalībnieki bēga no vajāšanām ,citi ieceļoja pirms 1. pasaules kaŗa. Šie ieceļotāju Latviju atceras tādu, kāda tā bija toreiz: Krievijas sastāvdaļa, kur latvieši cīnījās par labāku stāvokli. Šos ieskatus viņi nav grozījuši līdz šim laikam, kaut arī Latvijas laikā daļa no viņiem apciemoja Latviju.

Toreiz viņi nedēļā varēja nopelnīt 5 dolarus, mums tagad 100 dolaru nedēļā neliekas daudz. Vai tāpēc varam pārmest, ka viņi sīksti, jo latviešu namam negrib dot līdzekļus, bet labāk īrēt telpas. Dolari tiešām viņiem nākuši grūti.

Latvieši viņi tomēr palikuši arī tagad, kaut pamaz apmeklē jaun ieceļotāju sarīkojumus. Viņi dzīvo nošķirti, bet, draudzes uzdevumus pildot, vairākos gadījumos esmu apmeklējis arī viņus, kaut viņi nav Ņujorkas latviešu draudzes locekļi. Vajaga redzēt to spīdumu acīs, kad latviešu valodā runā par latviešiem un Latviju. Valoda ir tīra, pat ar senajām latviešu valodas īpatnībām un galotnēm, nav amerikāņu vārdu piejaukumu, kā tas bieži vien dzirdams jaunatbraucēju valodā. Kādā vietā pēc latviskas apsveicināšanās man teica: „Nāce nu, dēls, iekšē!" Kādā citā vietā jutāmies kā veci paziņas, jo bijām gadījušies no vienas puses.

Cik esmu saticies ar šiem pirmajiem ieceļotājiem, tie visi bez grūtībām un ar prieku runāja latviski. Ar nožēlu tomēr jāatzīst, ka nākamā paaudze latviešu valodu gandrīz pilnīgi aizmirsusi, kad šo ieceļotāju dēli angliski pasaka: „Es gan latviski saprotu, bet nekā neprotu atbildēt." Kā pārsteigums tāpēc jāuzskata kad pirms 5 gadiem man kādu vakaru piezvanīja un angļu valodā

kāda balss t... ra kundze, b... Mans vīrs bij... kas par sav... labās domās... daudzi latvie... būs arī kāds ... nav kādas i... let?" Nezinu ... bija viņas sl... avīzē un vai... nieks pieteic...

Ievērojamā... dedzīgākais ... kuma paudē... Podiņš. Viņš ... da Pasaules ... ganizēja latv... dalījās ar ... mām, tautas ... vedumiem. ... ju braucienu ... pats piedalīj... latviešu teāt... un citi kult... aktīva latvie... un darbojās ... No vecajiem ... gad darbīgs ...

Esmu daž... viņi nelasa ... m esmu sa... bildi. Viņi ... tikai vecajā ... šu izdevum... Viens no ši... tājiem ar ... katrā latvie... vecais revol... savu ... rakstībā: O...

Lai arī ši... tājiem ir ... mēr sevi ... un nekad t...

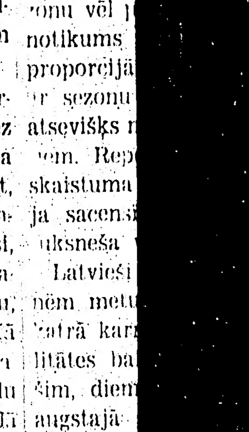

Nesen ... šatījās ... ieņu vē... gaja sāk... krona ... radās ... precēja ... dā vēle... m vēra ... katu un ... garīgās do... kaistuma ... pirms dau... ir nolūku ... onu vēl ... notikums ... proporcijā ... sezonu ... atsevišķs ... em. Rep... skaistuma ... ja sacens... uksnešā ... Latvieši ... ņēm met... katrā kar... litātes ba... šim, dien... augstajā ...

Sv. Pāvila ev. - lut. draudze Detroitā ies... malnieka, Ilga Medne, Uldis Mednis, G... - Raita, māc. J. Sīpols, draudzes ...

DZĪ[illegible]TKI [illegible]ienotās Valstīs

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.:HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO, TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

23. jūnijā — Līgo svētku uzvedums ar deju Sidrabenē.
23. jūnijā — Jāņu sarīkojums ar brīvdabas teātŗa uzvedumu Saules gredzens — Saulainē.
19. jūnijā — Diānas Jablokovas - Vorps klasiskā baleta skolas gadskārtējais audzēkņu baleta vakars, Itona auditorijā, plkst. 8 vakarā. Biļetes pie kases.
23. jūnijā — Līgo svētku sarīkojums ar deju Tālavā.
27. jūnijā — plkst. 8.30 vakarā V. Keiša baleta skolas 11. audzēkņu vakars, East York Collegiate New Auditorium, Coxwell - Cosburn Ave.
No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu - skautu 11. lielā nometne.
14. jūlijā — draudzes iesvētīto jauniešu salidojums Saulainē.
15. jūlijā — Saulaines 10 gadu atceres svētki Saulainē.
5. augustā — bērnu svētki Saulainē.
11. augustā — brīvdabas teātŗa viesizrāde (Londonas grupa) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas ceļojošā teātŗa izrāde K. Lesiņa „Vājuma Spēks" un J. Šāberta 50 skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
20. oktobrī — DVTK teātŗa pirmizrāde Royal Ont. muzejā.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Šova lugā Šokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

SV. KATARĪNES

16. jūnijā Sv. Katarīnes LMMK rīko zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē.

LONDONĀ, ONT.

23. jūnijā — Līgo svētki Dorčestrā, Londonas organizāciju kopīgs sarīkojums.

NIAGARĀ

23. jūnijā, plkst. 7.00 Port Vellerā apvienotie DV līgo svētki.
28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

NUJORKAS PIEZĪMES

Veclatvieši

Red. V. Irbe.

Par veclatviešiem mēdz apzīmēt tos latviešu ieceļotājus, kas ASV ieradušies šā gadsimta sākumā, pirms 1. pasaules kaŗa vai Latvijas patstāvības pirmajos gados. Ņujorkā šādu senu latviešu ieceļotāju ir daudz. Tie izklīduši pilsētā un apkārtnē, bet vienkopus pulcējas tikai Ņujorkas latviešu biedrības sanāksmēs.

Vēlāko latviešu ieceļotāju uzskats ir, ka šie agrākie ieceļotāji latviešiem zuduši, ka tiem citi dzīves un pasaules uzskati, citādas intereses un vajadzības, jo tos veidojuši citādi laikmeti un citādi apstākļi, bet daudzos gadījumos tie izrādās lielāki latvieši kā pēdējie ieceļotāji.

Pirmais ieceļotāju vilnis sākās pēc 1905. gada, kad aktīvie revolūcijas dalībnieki bēga no vajāšanām, citi ieceļoja pirms 1. pasaules kaŗa. Šie ieceļotāju Latviju atceras tādu, kāda tā bija toreiz: Krievijas sastāvdaļa, kur latvieši cīnījās par labāku stāvokli. Šos ieskatus viņi nav grozījuši līdz šim laikam, kaut arī Latvijas laikā daļa no viņiem apciemoja Latviju.

Toreiz viņi nedēļā varēja nopelnīt 5 dolarus, mums tagad 100 dolaru nedēļā neliekas daudz. Vai tāpēc varam pārmest, ka viņi sīksti, jo latviešu namam negrib dot līdzekļus, bet labāk īrēt telpas. Dolari tiešām viņiem nākuši grūti.

Latvieši viņi tomēr palikuši arī tagad, kaut pamaz apmeklē jaunieceļotāju sarīkojumus. Viņi dzīvo nošķirti, bet, draudzes uzdevumus pildot, vairākos gadījumos esmu apmeklējis arī viņus, kaut viņi nav Ņujorkas latviešu draudzes locekļi. Vajaga redzēt to spīdumu acīs, kad latviešu valodā runā par latviešiem un Latviju. Valoda ir tīra, pat ar senajām latviešu valodas īpatnībām un galotnēm, nav amerikāņu vārdu piejaukumu, kā tas bieži vien dzirdams jaunatbraucēju valodā. Kādā vietā pēc latviskas apsveicināšanās man teica: „Nāce nu, dēls, iekšā!" Kādā citā vietā mani pieņēma kā vecu paziņu, jo bijām gadījušies no vienas puses.

Cik esmu saticies ar šiem pirmajiem ieceļotājiem, tie visi bez grūtībām ir runājuši latviski. Ar nožēlu tomēr jāatzīst, ka nākamā paaudze latviešu valodu gandrīz pilnīgi aizmirsusi, kad šo ieceļotāju dēli angliski pasaka: „Es gan latviski saprotu, bet nekā neprotu atbildēt". Kā pārsteigums tāpēc jāuzskata, kad pirms 5 gadiem man kādu vakaru piezvanīja un angļu valodā kāda balss teica: „Es esmu Ūdra kundze, bet latviski neprotu. Mans vīrs bija latvietis Ūdris, kas par saviem tautiešiem bija labās domās. Tagad ieceļojuši daudzi latvieši, varbūt viņu vidū būs arī kāds viņa radinieks. Vai nav kādas iespējas tādu sameklēt?" Nezinu gan, kādi panākumi bija viņas sludinājumam latviešu avīzē un vai vispār kāds radinieks pieteicās.

Ievērojamākais un laikam arī dedzīgākais latviešu vārda un tikuma paudējs bija nelaikis māc. Podiņš. Viņš Ņujorkas 1939. gada Pasaules izstādes laikā noorganizēja latviešu dienu, kur piedalījās ar latviešu koŗa dziesmām, tautas dejām un citiem uzvedumiem. Viņš rīkoja ekskursiju braucienus uz Latviju, kur arī pats piedalījās. Viņa laikā notika latviešu teātŗa izrādes Ņujorkā un citi kultūrāli sarīkojumi, bija aktīva latviešu luterāņu draudze un darbojās Latviešu biedrība. No vecajiem ieceļotājiem vēl tagad darbīgs ir K. Stankevics.

Esmu dažiem jautājis, kāpēc viņi nelasa latviešu laikrakstus, un esmu saņēmis pārsteidzošu atbildi. Viņi latviski protot lasīt tikai vecajā rakstībā, bet jaunlaiku izdevumus esot grūti lasīt. Viens no šiem pirmajiem ieceļotājiem ar baltu galvu redzams katrā latviešu sarīkojumā. Tas ir vecais revolūcionārs Jānis Ozols, kas savu vārdu raksta vecajā rakstībā: Ohsol.

Lai arī šiem pirmajiem ieceļotājiem ir citādi uzskati, tie tomēr sevi uzskata par latviešiem un nekad to nav nolieguši.

SANĀKS PASAULES LATVIEŠU APVIENĪBA

— Vēlama viena kopēja Brīvās Pasaules Latviešu Apvienības sēde, kur ierastos pārstāvji no Austrālijas, Eiropas, Kanadas un ASV, — bija Amerikas latviešu apvienības centrālās valdes 10. jūnija sēdes atzinums. Sēde ilgtu vismaz divas dienas, — iespējamā vieta, kur tas varētu notikt, būtu Vašingtona, ASV, iespējami labākais laiks — nedēļas nogale, vienu nedēļu pirms 18. novembra, tātad 10. un 11. novembrī. Ceļa izdevumus varētu segt vienam Eiropas un Austrālijas pārstāvim, ja attiecīgās zemju organizācijas nebūtu citādos ieskatos, bet ja tās vēlētos sūtīt vairākus pārstāvjus, tad pašiem būtu jāmaksā ceļa izdevumi. Pēc tam Vašingtonā būtu paredzēta preses konference, par kuŗu arī rūpētos ALA. Līdz nākamai ALA's valdes sēdei būtu jāizstrādā programma un dienas kārtība.

Sēdē pārrunāja arī bijušā ārlietu ministra V. Muntera rakstus krievu presē un citus līdzīgus gadījumus. Izvestija ievietojusi arī kāda bijušā igauņu augstāka sabiedriska darbinieka rakstu, kas bijis izsūtījuma nometnē, saturā līdzīgs Muntera rakstam. Vācijā E. Alaiņa izdotajā avīzē Daugava ievietota ģen. J. Balodža vēstule, kuŗā tas aicina saglabāt latviskumu un mātes valodu, kas dārgāka par kalpošanu kādas grupiņas patīgiem politiskiem mērķiem. Sēdes debatēs atzina, ka šie raksti ir pārdomāts propagandas paņēmiens, kur vai nu vēlas apspiest nacionālo pašapziņu Latvijā, vai arī grib panākt lielvalstu līdzšinējā stāvokļa atzīšanu Latvijā, bet iespējams, ka lomu spēlē abi apstākļi. Pēc V. Muntera intervijas N. Y. Times korespondentam, vēstule krievu presē ir grozīta un tā rakstīta uz pasūtījuma. Vēl pēc 22 gadiem latvieši sagādā krieviem nopietnas bažas un krievu laikraksti iespieduši šos rakstus ne tāpēc, ka šie cilvēki gribēja rakstīt.

Par nākamā kongresa vietu apstiprināja Ņujorku, kur kongress varētu notikt maija sākumā vai aprīļa beigās.

Piešķīra 100 dolāru pabalstu no Kultūras Biroja līdzekļiem Latviešu studentu centrālai savienībai delegātu sūtīšanai uz Internacionālo studentu kongresu Kvebekā, Kanadā un amerikāņu studentu kongresu Kolumbusā, Ohaio pavalstī. Rakstniekam Rupainim piešķīra 100 dol. slimības pabalstu no Aprūpes biroja līdzekļiem.

Kultūras fondam uz 1. maiju ienākuši ziedojumi $10.942,97 apmērā. Kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis ziņoja, ka filmoperātors Leo Ozols piedāvājis 12 filmas par 18.000 dol.

Nolēma, ka maināms Kultūras biroja biļetena nosaukums, bet pagaidām atstājami biroju nosaukumi. Par saimnieciskās padomes dibināšanu pie ALA's uzdeva rūpēties revīzijas komisijas priekšsēdim V. Cerbulim.

Aprūpes biroju arī turpmāk vadīs L. Bērziņš. Kultūras biroju — Dr. P. Norvilis, Informācijas biroja vadītājs būs G. Meierovics, Sporta biroju vadīs A. Zāģeris, biedrzinis — B. Maikovskis. BPLA locekļi ALA's pr-dis prof. P. Lejiņš, A. Bērziņš, G. Meierovics un A. Puķīte. Informācijas biroju sastādīs padome, bet ne valde, kā tas bija agrāk. Vadītājs dzīvo Vašingtonā un bez ALA's pr-ža un pr-ža v. tur ietelp arī trīs valdes padomnieki: D. Rudzītis, E. Dundurs un I. Bergmanis. Aprūpes biroja valde paliek līdzšinējā sastāvā. Koordinācijas padomē darbosies L. Bērziņš, V. Hazners un organizāciju pārstāvji. Kultūras biroju vadīs Dr. P. Norvilis, ar vietniekiem V. Hazneru un V. Klīvi un sekretārs — J. Bičolis. Radītas atsevišķas sekcijas tēlotājai mākslai, ko vadīs prof. A. Annus un daiļamatniecībai, ko vadīs O. Grīns. Izglītības sekcijā darbosies A. Liepkalns, A. Ozols, prof. E. Kāpostiņš, J. Bičolis, H. Kreicers un A. Dravenieks. Grāmatu vērtēšanas komisijā A. Ozols un Nik. Kalniņš. Kultūras semināru vadīs J. Bičolis, pārvaldē U. Grava un J. Saulītis. Zinātņu sekcijas vadītājs — K. Ieleja, palīgs E. Kāpostiņš. Literāro sekciju vadīs E. Raisters, lektoru centru — V. Hazners, mūzikas sekciju — doc. A. Sturms, teātŗa sekciju — J. Neimanis. Sporta biroju vadīs A. Zāģeris, vietnieki E. Vilnis, V. Baumanis; locekļi J. Pastenieks, I. Dumpis, J. Vanags un A. Ozols.

ČIKAGAS IMPRESIJAS

Kārlis Ķezbers

Nesen čikagieši televīzijā noskatījās filmu par skaistuma karalieņu vēlēšanām Atlantiksitijā. [illegible] sākuma gadus, kad karalieni kronēja ielas vidū. Tai tūlīt radās pielūdzēji un vairākas apprecēja miljonārus. Kopš 1945. gada vēlēšanas notiek citādi. Ņem vērā ne tikai kandidātes izskatu un izmērus, bet arī viņas garīgās dotības un attīstību. Kaut skaistuma karalieņu vēlēšanas pirms daudziem gadiem notika ar nolūku pagarināt tūrisma sezonu vēl par vienu nedēļu, tagad notikums ir izaudzis līdz tādām proporcijām, ka tas nav saistīts ar sezonu un varētu būt pilnīgi atsevišķs notikums tālu no kurortiem. Reportieru, filmu kameru, skaistuma cienītāju netrūktu arī, ja sacensības risinātos Nevadas tuksneša vidienē.

Latvieši uz skaistuma karalieņu nemušies jau sen: gandrīz katrā karnevālā vai labākas kvalitātes ballē vēlē karalieni. Līdz šim, diemžēl, neviena latviete augstajā godā nav tikusi. Čikagiešiem par lielu prieku un gandarījumu šoreiz uz karalienes titulu pretendē latviete Sandra Eriņa. Protams, Sandrai vēl tāls un grūts ceļš priekšā — vispirms jau cīņā par „Miss Illinois" titulu. Viņa ir paraugstudente, dzīvo Meivudā, tepat Čikagas pievārtē, un ir aktīva jauniešu pulciņā.

70. Čikagas Staburaga skautu vienība zaudējusi ilggadīgo pr-ku Aleksandru Osi, kas sabiedrisku pienākumu spiests nupat atteicies no amata. Viņa vietā ievēlēts vadītājs Eižens Mežulis. A. Osis ir ČOA pr-ža vietn., aktīvs sabiedrisks darbinieks un bijušais skautu štāba priekšnieks. Eižens Mežulis — baleta solists, mazskautu vadītājs jau daudzus gadus un Meža zīmes īpašnieks. Vecāki un skauti domā, ka pārmaiņas nekādu iespaidu uz vienības aktīvitāti neatstās, jo nešaubās, ka arī turpmāk A. Osis neliegs savu padomu sarīkojumu un citās lietās.

*

Čikagas Latviešu biedrības rīkotais Jāņu vakars notiks sestdien, š. g. 23. jūnijā Carrolls Bluff Lake Resort, 40 jūdzes no Čikagas. Sasniedzams, braucot pa 59. vai 83. ceļu uz ziemeļiem līdz Grass Lake ceļam, tad 1 jūdzi uz rietumiem. Lūdz sekot ceļa zīmēm. Makšķerēšana un laivas. Laukums atvērts plkst. 3 p. p. Ēdieni un dzērieni. Dejošana telpās pie laba orķestŗa.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudze Detroitā iesvētītie jaunieši: I. [illegible] E N S, [illegible] a Patmalnieka, Ilga Medne, Uldis Mednis, Gundega Bērziņa, [illegible] Toroņābene [illegible] Raita, māc. J. Sīpols, draudzes māc. V. Līventāl[illegible]

Makšķerēšana esot labākā atpūta. J. Ligera uzņ.

NUJORKA

⊕ Svētdienas skolas izlaidums Beišoras skolā 10. jūnijā bija pulcinājis 30 bērnus un ap 50 vecāku un viesu. Aktu atklāja skolas pārzine G. Risberga, svētku runu teica Bronksas skolas pārzinis F. Kurats. L. Rumaks apsveica no Ņujorkas organizāciju padomes, A. Strautmanis runāja skolēnu vecāku vārdā, bet Rozīte kā bijušā klases audzinātāja. Katras klases sekmīgākais skolēns saņēma balvu — Rūķu pasaules ceļojums. Skolu beidza Ilze Balode, Vilnis Neilands un J. Ūbelis. Priekšnesumos pārsvarā deklamācijas, mūzikāli priekšnesumi un koru dziesmas, bet sevišķi izcēlās tautas dziesmas Trīs jaunas māsas drāmatizējums, ko izpildīja 4. un 6. klases audzēkņi. Daudzi skolēni bija tautas tērpos. Vakaru noslēdza azaids un rotaļas.

⊕ Alfreda Bērziņa grāmata The Unpunished Crime tirgū būs dabūjama apmēram pēc mēneša. Ievadā senātors T. J. Dods raksta, ka autors rāda komūnistu Baltijas valstu pārņemšanu, it sevišķi Latvijas. Ir neskaitāmi lauzti līgumi, solījumi un pienākumi.

Grāmatas saturā īss Latvijas ģeografiskais apskats, Maskavas versija par tautu pašnoteikšanos, Baltijas valstu pārdošana, Hitlera - Staļina nolīgums, Višinska uzdevums, vēlēšanu viltošana un kā Latvija kļuva padomju republika. Tālāk seko komūnistu metodes, noziegumi pret cilvēci, deportēto likteņi, strādnieku „paradīze", latviešu zemnieku traģēdija, reliģijas „brīvība" Padomju Savienībā, koloniālisms padomju versijā, latviešu pretestība un cīņa par brīvību.

Grāmatu izdod Roberta Spellera apgāds Ņujorkā.

⊕ Sporta darbiniekam Jānim Dikmanim 10. jūnijā pagāja 80 mūža gadi. Kopš 1922. gada viņš vadīja Latvijas olimpisko komiteju, bet 1926. gadā viņu ievēlēja par Starptautiskās olimpiskās komitejas mūža locekli.

9. jūnijā Ņujorkas latviešu sporta biedrība rīkoja Jāņa Dikmaņa godināšanu Festival restorānā. Latvijas bijušais sporta dzīves vadītājs A. Bērziņš sumināja jubilāru kā Latvijas neatkarības laika sporta ievērojamu darbinieku un olimpiskās komitejas locekli, kas daudz darījis latviešu sporta dzīves attīstībā.

ALA's Sporta biroja vārdā sveica A. Zāģeris. V. Cerbulis no Ņujorkas draudzes un saimnieciskiem darbiniekiem sveicot norādīja, ka kopā strādājuši 40 gadus Latviešu sporta biedrībā Rīgā, kur jubilārs bijis priekšnieks, apsveicējs — priekšnieka vietnieks. Kopā kādreiz arī cīnījušies riteņbraukšanā.

Ņujorkas Latviešu Sporta biedrības pr-ks A. Lezdkalns pasniedza kopēju dāvanu — koka šķīvi ar iegravētu sudraba plāksni. Bija arī daudzi citi apsveicēji. Apsveikumu telegrammas bija sūtījuši: ALA, sūtnis prof. Dr. A. Spekke, sportisti Austrālijā, Argentīnā, Zviedrijā un citās zemēs.

Jubilārs īsos vārdos pateicās par godināšanu. Sekoja saviesīgs vakars.

⊕ Bruklinas svētdienas skolas mācību noslēgums notika 10. jūnijā Betlemes baznīcā. Pēc māc. P. Zariņa un A. Voitkusa dievkalpojuma sekoja akts, kuŗā uzrunu teica Ņujorkas latviešu organizāciju padomes pārstāvis Kitners, pasniedzot skolas labākajam vēsturniekam R. Kerno grāmatu Latvju tautas likteņi. Priekšnesumos bija deklamācijas, mūzikas priekšnesumi, pasakas, bet sevišķi skatītājus interesēja sekojošais teātris. Uzveda Noras Valteres Sūdzības raksts, kas ir pasakas drāmatizējums. Pēc tam sekoja azaids, dejas un rotaļas. Sarīkojums bija pulcējis pāri par 200 apmeklētāju.

⊕ Džamaikas svētdienas skolas izlaidumā kā viesis piedalījās aktieris J. Šāberts, pasniedzot veltei divas grāmatas. Priekšnesumu daļā galvenā kārtā bija deklamācijas, bet sarīkojumu noslēdza azaids ar rotaļām un tautas dejām. V. I

KALAMAZŪ

⊕ Korim Dziesmu Vairogs šīs nedēļas nogalē trīs uzstāšanās. 16. jūnijā koristes Maijas Zadiņas laulībās Sv. Jāņa draudzes baznīcā. Tanī pašā dienā 14. jūnija aizvesto piemiņas akta koncerta daļā un 17. jūnijā Kalamazū ev. - lut. jauniešu iesvētības dievkalpojumā.

⊕ Brīvmākslinieces - pianistes Idas Vinkleres audzēkņu pēcpusdiena 17. jūnijā, plkst. 2.30, Pirmās Presbiteriāņu baznīcas zālē, 231 South ielā.

⊕ Šogad Centrālās vidusskolas beidzēju skaitā atrodas: Rūta Mazkrista, Astrīde Butnere, Zaiga Polis, Līga Āboliņa, Rose Blunova, Andris Svikis, Miķelis Austriņš, Vilnis Smits un Aivars Melks, bet Sv. Augustīna vidusskolu beidza Māris Ziemelis un Imants Ozols.

⊕ Sākot ar 24. jūniju, Kalamazū ev. - lut. draudzes dievkalpojumi iesāksies ik svētdienas, plkst. 10 no rīta un turpināsies līdz septembrim, kad sākums paredzēts atkal plkst. 10,30.

Mācītāja 35 darba gadi

Mācītājs Gustavs Kņess - Kņezinskis 29. maijā atskatījās uz 35 gadiem mācītāja darbā kopš ordinēšanas mācītāja amatā 1927. gadā.

Mācītājs Kņess - Kņezinskis dzimis 1903. g. 3. aprīlī Krievijā, kur tēvs strādājis savā profesijā par mežkopi. Ģimene atgriezās Latvijā 1921. g., kad viņa tēvs kļuva par pirmo virsmežzini Alūksnē. Pēc Alūksnes ģimnazijas beigšanas G. Kņess Kņezinskis studē teoloģiju. Studijas beidzot, viņu ordinē mācītāja amatā. 1928. g. Baznīcas virsvalde viņu komandē studijām uz Vāciju, ar nolūku iepazīties ar turienes bērnu un jaunatnes darbu.

Mācītāja darbu G. Kņess - Kņezinskis sāk kā vikāra mācītājs Latgalē, bet kopš 1929. g. 23. aprīļa ir Alūksnes draudzes un reizē arī vietējā garnizona un aizsargu mācītājs, bez tam darbojas par ģimnazijas skolotāju un bērnu darbu vadītāju.

Trimdas Vācijas posma sāku[illegible] mā bijis Lertas un Braunš[illegible] mācītājs, bet kopš 1948. [illegible] Luterāņu Federācijas aicināts, uzņemas svētdienas skolu un jaunatnes vadītāja pienākumus Vācijas angļu zonā.

Pēc ieceļošanas Amerikā 1950. g. strādā prakses gadu Northfield'as draudzē un iegūst amerikāņu draudžu mācītāja tiesības pie ELC sinodes. Strādā pie ieceļotāju aprūpes un 9 mēnešus Langdonas draudzē. Mācītājam Kņess - Kņezinskim tomēr tuvāka latviešu garīgā aprūpe, tādēļ 1952. g. stājās darbā par evaņģelistu pie iepriekš minētās sinodes un pārnāk darbā uz Oklandi.

Pēc Oklandes latviešu ev. - lut. draudzes nodibināšanās kļūst tās mācītājs, bez tam kopš dibināšanas darbojas vietējā latviešu papildskolā par skolotāju, bet kopš 1959. g. par tās vadītāju. Ir Ziemeļkalifornijas DV apvienības mācītājs, aktīvs latviešu sabiedriskajā dzīvē un rosīgi piedalās visos latviešu nacionālos sarīkojumos.

[illegible] des draudze māc. Kņess - [illegible] godināja 27. maijā [illegible] umam sekojošā aktā.

ASV BAZNĪCĀS

NUJORKĀ

Sestdien, 16. jūnijā, plkst. 4,30 Frīportā svētdienas skolas mācību noslēgums Kristus baznīcā, māc. O. Gulbis.

Svētdien, 17. jūnijā, aizvesto piemiņas dievkalpojumi plkst. 9.15 Bronksas Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu, māc. A. Ozols, paredzams viesis māc. A. Liepiņš no Argentīnas, koris; plkst. 2 p. p. Betlemes baznīcā ar dievgaldu māc. R. Zariņš, sprediķos māc. A. Liepiņš no Buenosairesas Argentīnā; plkst. 2 p. p. Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. O. Gulbis.

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

17. jūnijā, plkst. 10 dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

DETROITĀ

17. jūnijā, plkst. 11,00 no rīta, Holy Trinity baznīcā Trīsvienības svētku dievkalpojums. Koris.

BURLINGAMA

Sestdien, 16. jūnijā, plkst. 7 vakarā, Trijādības svētku priekšvakarā, Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave., dievkalpojums, māc. G. Kņess - Kņezinskis vadībā.

OKLANDE

Oklandes Centrālā ev. - lut. baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45. un H ielā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mēģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTĪ ĪR... IZMANTOJIET MŪSU IZ... AS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 vannas istabas, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $ 18.500,-, iemaksa $ 2.000,-. Atlikums uz jaunām obligācijām.

DANFORT... istabu māja, divas ... moderna apkure. Kopīgā cena $ ... $ 1.000,-.

EGLINTON - VICTORIA PARK: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $ 15.500,-, iemaksa — $ 2.500,-. Atlikums uz 6% obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

DIENAS KĀRTĪBĀ ATKAL MONTIJS

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A.P.) Britu feldmaršals, tagadējais lords Montgomerijs, plašākās tautas masās vienkārši saukts par Montiju, kopš pensionējies apceļojis turpat vai pus pasaules un ar savu viesošanos un runām ne vienu vien reizi radījis galvas sāpes britu valdībai. Arī mēs esam pabrīnījušies par Montija izlēcieniem, kas šo lielo karavīru un kādreizējo Alameinas uzvarētāju nostāda visai dīvainā gaismā. Atcerēsimies tikai viņa neseno viesošanos Ķīnas „tautas republikā" un jūsmīgos vārdus, kādiem viņš aprakstīja visu redzēto un arī pašu sarkano diktātoru Maotsetungu, kas esot „viens īsts demokrats". Lielas galvas sāpes valdībai M. radīja arī Dienvidafrikā ar savu „pretvaldības" nostāju turienes baltās un krāsainās rases attieksmēs.

Ar ne mazāku troksni Montijs šeit pat Anglijā izšāvis kādu citu „pulveri", kas šoreiz vērsts pret valdības nodomu iesaistīties Eiropas kopīgā tirgus apvienībā. Visi priekšdarbi šī nodoma veikšanai, kā zināms, jau pavirzījušies krietni tālu, un ir tikai laika jautājums, kad attiecīgās sarunās būs novērsti pēdējie šķēršļi. Der atcerēties, ka par šī valdības nodoma visniknāko kritizētāju līdz šim bija izvirzījies pazīstamais preses magnāts lords Bīverbruks, kura „Express" dienas un svētdienas izdevumos gandrīz vai ikdienas sniedza īsāku vai garāku apcerējumu pret iesaistīšanos koptirgū.

Tagad Bīverbruks kaujas fronti paplašinājis, par līdzdalībnieku pieaicinājis Montiju un ar plašu sludinājumu akciju iesaistījis tajā arī visus galvenos angļu preses dienas laikrakstus. Ne viens vien lasītājs bija pārsteigts, ieraugot laikrakstā lpp. lielu sludinājumu resp. Montgomerija rakstu „Es saku, ka mums nav jāpievienojas Eiropai". Lapas puses augšējā stūrī parādījās arī raksta autora liela ģīmetne, bet apakšējā malā paziņojums, ka šo sludinājumu samaksājis lords Bīverbruks kopā ar saviem līdzdalībniekiem.

Bija visai dīvaini lasīt Montija rakstu arī tādā izdevumā kā Daily Mail, kas simtprocentīgi atbalsta valdības nostāju koptirgus lietā. Nedomāju, ka lielā sludinājuma maksa būtu ietekmējusi izdevējus, jo atceros, ka šis pats pilsoniskais un valstiski noskaņotais konservatīvo laikraksts pirms pagājušām vispārējām vēlēšanām ievietoja sava „sarkanā viedokļa" izskaidrošanai pat kāda komūnista rakstu.

Bet kas tad Montijam kremt, ka viņš pieslējies koptirgus pretinieku nometnei? Izlasot plašo publicējumu, šķiet, ka M. nostājai ir pamatā galvenokārt militāri un stratēģiski apsvērumi, kam valdība nemaz neesot piegriezusi vērību un M. bail, ka saistības ar Eiropu nozīmētu galu britu kopvalstij. Esot vairāk kā skaidrs, ka britu kopvalsts i n t e r e s e s jūtami cietīšot, un ja kāds sakot, ka tas tā nebūs, tā esot tīša sevis apmānīšana. Piesaistoties koptirgum, Anglija savā brīvā rīcībā būtu ierobežota un atkarīga no kontinenta valstu nostājas.

„Es stāvu par britu kopvalsti un mūsu karalieni kā kopvalsts reprezentanti. Bet šī kopvalsts, diemžēl, nav vairs tāda, kāda tā bija, kad es vēl biju zēns," — žēlojas M. un turpina: „Mums tā jāstiprina, bet to mēs nespēsim, ja saistīsimies kādā Eiropas politiskā sistēmā. Mums no šī soļa jāatturas, paturot suverēnitāti, rīcības brīvību un militāro lokanību. Mēs, briti, esam liela nācija un es bieži vien domāju, kas gan mums noticis, ka gribam saistīties ar kontinentu, pārmetot „pār bortu" pašu kopvalsti."

Tāds galvenos vilcienos ir Montija pēdējais lielais darbs vai arī nedarbs. Vai viņa pūlēm būs kādi panākumi? Pagaidām nav pazīmju, ka valdība no lielās Bīverbruka - Montija kampaņas justos iebaidīta, un līdz šim nav arī gadījies lasīt kādus komentārus abu cienījamo lordu izšautajam „pulverim".

JŪSU LIBERĀĻU KANDIDĀTS

JOHN MUNRO
HAMILTON EAST
Sabiedrisks darbinieks, kas kalpo tautai.
ADVOKĀTS — ALDERMANIS.
Ir gatavs rīkoties kā Jūsu Kanadas valdības pārstāvis Otavā.
Balsojiet par liberāļiem — Balsojiet par MUNRO!
Informācijai lūdzu zvaniet:
JA 9-9923 JA 9-8146 JA 9-8147.

Iegādājaties piemiņai!
3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SKATU ALBUMU
Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd.
8½" x 11" formāts,
32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.
Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Igauņu pasaules apvienība

Igauņu pasaules apvienība sanāca uz savu gadskārtējo sēdi 19. maijā Ņujorkā. Par priekšsēdi nākošam gadam ievēlēja līdzšinējo Olevu Pīrsalu (no ASV). Ziņojumus par ārpolitiskiem jautājumiem sniedza Igaunijas diplomātiskais pārstāvis ASV J. Kaivs. Apsprieda jautājumus, ko igauņi visā pasaulē vēl varētu darīt cīņā pret komūnismu, kā arī pārrunāja skolu un kultūras jautājumus. Ļoti lietderīga bija informācijas apmaiņa par igauņu aktīvitātēm dažādās zemēs. No Kanadas sēdē bija ieradies Igauņu nacionālās komitejas priekšsēdis H. Perksna, citu zemju igauņus pārstāvēja no ASV dzīvojošo igauņu vidus izvēlētie delegāti.

Igauņu pasaules apvienība sekmīgi darbojas jau 7 gadus un pilnībā attaisnojusi uz tās liktās cerības. Ar to panākts ciešs kontakts dažādo centrālo organizāciju starpā. No citu zemju igauņu centrālajām organizācijām uz sēdēm parasti ierodas tikai Kanadas igauņu pārstāvis, pārējās zemes reprezentē no Amerikas igauņiem izraudzītie delegāti. Igauņi uzskata, ka nav nozīmes sūtīt delegātus no vienas zemes uz otru, jo tas prasītu lielus līdzekļus un tos labāk var izlietot cīņai pret komūnismu. Izraudzītais delegāts ir pastāvīgā kontaktā ar tās zemes centrālo organizāciju, kuru tas pārstāv un saņem no turienes arī instrukcijas.

ASV, Kanadas un Zviedrijas igauņiem ir pa četri delegāti apvienībā, Anglijas, Austrālijas un Vācijas — pa divi. Pa vienam pārstāvim no šīm zemēm ieiet valdē. Ir paredzēts piesaistīt apvienībā arī sīkākas igauņu kolonijas Argentīnā, Brazilijā, Beļģijā, Dānijā, Jaunzēlandē, dodot tām tiesību izraudzīt delegātu bez balss tiesībām. Tā kā strīdīgi jautājumi gadās reti, tad balss tiesībai nav liela nozīme. Svarīgākais delegātu uzdevums ir uzturēt pastāvīgu kontaktu un saņemt informāciju.

Pāvests iecēlis archibīskapu Lietuvā

Pāvests Jānis 23. iecēlis par archibīskapu līdzšinējo bīskapu Teofilu Matulioni. Pēc lietuviešu archibīskapa Skvirecka, kas nomira pirms pāris gadiem trimdā Austrijā, starplaikā nebija neviena lietuviešu archibīskapa. Matulionis dzīvo okupētā Lietuvā un viņa garīdznieka darbību stipri ierobežo padomju vara. Sakarā ar Matuliona iecelšanu archibīskapa amatā Vatikāna organs L'Osservatore Romano ievietojis garāku rakstu.

AMERIKĀŅI PAR BALTIJAS VALSTU ATBRĪVOŠANU

Losandželosā nodibinājusies amerikāņu organizācija, kuras mērķis ir panākt kongresa rīcību Baltijas valstu atbrīvošanas labā (Americans for Congressional Action to Free the Baltic States). Šī organizācija sūtīs 14. un 15. jūnijā delegāciju uz Vašingtonu, lai stātos sakaros ar kongresa locekļiem, kuri ir labvēlīgi Baltijas valstīm. Delegācija rīkos pieņemšanu kongresa locekļiem un sasauks preses konferenci. Organizācija izdevusi mazu, labi sastādītu brošūru, kurā izskaidroti organizācijas darbs un tās mērķi.

Organizācija aicina arī latviešus, lietuviešus un igauņus piedalīties tās darbā. Dēļ informācijas var griezties pie: Mr. Julius Jodele, 3803 Evans St., Los Angelos 27, Calif. Naudas ziedojumus var sūtīt: Mr. B. W. Nurmsen, 8934 Santa Monica Blvd., Los Angelos 19, Calif., USA.

SOLĪJUMS — PRETSTATS IZPILDĪŠANAI

● 1957. gadā kungs Dīfenbēkers vēlēšanu uzsaukumā Kanadas Etniskās preses klubā norādīja: „MUMS JĀPAVAIRO IEDZĪVOTĀJU SKAITS, CITĀDI MUMS DRAUD IZNĪKŠANA".

Izpildīšana: 1961. gadā vairāk iedzīvotāju Kanadu atstāja nekā nāca klāt.

● 1957. gadā kungs Dīfenbēkers vēlēšanu uzsaukumos norādīja visiem kanadiešiem: „NEVIENS NECIETĪS NO BEZDARBA, KAMĒR ES BŪŠU MINISTRU PREZIDENTS".

Izpildīšana: Visā viņa valdīšanas laikā caurmērā 415.000 kanadiešu ir bijuši bez darba.

● 1958. gadā kungs Dīfenbēkers vēlēšanu uzsaukumos norādīja visiem kanadiešiem: „MĒS SABALANSĒSIM BUDŽETU".

Izpildīšana: Lielākais deficīts, kāds vispār piedzīvots Kanadas vēsturē, — trīs biljoni dolaru piecu gadu laikā.

● 1962. gadā kungs Dīfenbēkers vēlēšanu uzsaukumā Neepawā norādīja, ka viņš esot pirmais kanadietis, kas Apvienotajās Nācijās uzstājies pret padomju imperiālismu.

Izpildīšana: L. B. Pīrsons, būdams ārlietu ministrs, kopš pirmā gada nepārtraukti uzstājās pret padomju imperiālismu; tas notika jau 1949. g.

1949. gada 26. septembrī Apvienotajām Nācijām viņš norādīja: „Mēs no brīvajām demokratijām noraidām šo jauno imperiālismu, kas pielieto subversīvus internacionālā komūnisma spēkus, lai iznīcinātu nacionālo patstāvību, pat komūnisma valstis nevēlās akceptēt tā diktātorisko iekārtu".

Viņš aizvien uzbruka padomju liekulīgajam imperiālismam, kas iznīcināja brīvās Latvijas un citu zemju valdības.

UN L. B. PĪRSONS VIENMĒR SAVU KRITIKU PASVĪTRO AR DARBU.

— Viņš ir viens no NATO cēlējiem.
— Viņš ir viens no iniciātoriem, kas noorganizēja kollektīvu militāro akciju, lai apstādinātu un pārbaudītu komūnistu uzbrukumus Korejā.
— Suecas saspīlējuma laikā vienības saskaņotājs Rietumu sabiedroto starpā.

Kā cīnītājs par brīvību, Lesters B. Pīrsons tika ienīsts komūnistu presē, viņa grāmatu komūnisti neatzīst, divreiz Padomju Savienība noraidīja viņa iecelšanu par Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru.

DARBI RUNĀ SKAĻĀK KĀ VĀRDI.
18. JŪNIJĀ BALSOJIET PAR LIBERĀĻU KANDIDĀTIEM!

Nama mātei

Jāņu vakaru gaidot

Nav vairs tālu Jāņu vakars, kad, vecai paražai sekojot, katrā mājā jābūt Jāņu sieram un alum. Agrāk katrai saimniecei bija sava māka siera gatavošanā un Jāņu bērni, ejot no mājas mājā, varēja vērtēt, cik laba siera sējēja ir mājasmāte. Tagad bieži vien Jāņu siers visās mājās garšo vienādi, jo ir vienā un tai pašā veikalā pirkts. Lai tas tā nebūtu, šogad mēģināsim sieru siet pašas, jo tas ne tik sarežģīti, ne grūti, un itin labs iznākums ir arī no pudeļu piena un pilsētā pirktā biezpiena. Un kaut arī pēc vienas receptes gatavojot, katrai namamātei siers iznāks drusku savādāks.

Biezpienam jābūt sausam. Neder mitrais (bumbuļainais), trauciņos dabūjamais biezpiens. Neliela siera (apm. 1½ mārc.) pagatavošanai ņem 1 mārc. sausa biezpiena, 2 kv. saldā piena, 2 olas, 2-4 unces sviesta, 1-2 tējkarotes sāls, 1 ēdamkaroti ķimeņu.

Ar ūdeni izskalotā palielā katliņā pienu uzvāra. Tad pievieno labi samīcītu biezpienu un uz vidējas uguns, pastāvīgi maisot, karsē, kamēr biezpiens atdalījies no sūkalām. Visu lej sietā, kas izklāts ar ūdenī samērcētu marli un, maisot un spaidot, notecina iespējami sausu. Tad liek atpakaļ katlā, uz lēnas uguns, dūšīgi maisot pievieno sviestu, sakultas olas, sāli un ķimenes. Maisa un kuļ, kamēr masa vienmērīga. Tad to izliek mitrā drānā, izveido apaļu vai stūrainu, uzliek nelielu slogu un ļauj sacietēt. Ieteicams pagatavot dažas dienas pirms lietošanas, lai siers dabū mazliet nostāvēties.

MEDUS ALUS

Garšīgs padzēriens ir medus alus, ko gatavo šādi:

5 kv. ūdens uzvāra, pieliek 1 mārc. cukura un ½ mārc. iesala. Atdzesē līdz remdens. Tad pieliek 1 gabaliņu siltā ūdenī izšķīdināta svaigā rauga.

Siltā vietā raudzē, kamēr cukurs šķidrumā vairs nav sagaršojams. Tad alu liek aukstumā un īsi pirms lietošanas pievieno medu pēc garšas. To iepriekš vēlams atšķaidīt ar nedaudz vāroša ūdens, lai vieglāk būtu izmaisīt.

Ārste zobu slimībās
IRĒNE ZELTIŅA
paziņo jauno adresi: 752 MAIN ST. E., HAMILTON, Ont. (Šērman un Main ielu stūrī). Jaunais tel.: LI 7-3122.
Pieņem pacientus: 9—1, 2—6; pirmdienās: 9—1, 2—8; ceturtdienās 2—8.

IEVĒLĒSIM NĀKOŠĀ VALDĪBĀ HAMILTONAS UN VENTVORTAS PĪRSONA GRUPAS PĀRSTĀVJUS!

PIEVIENOJATIES PĪRSONA GRUPAI „STINGRA NOSTĀJA PRET KOMŪNISMU".
BALSOJIET PAR LIBERĀĻIEM!
★ ★
ATCERATIES ŠOS VĀRDUS PIRMDIEN,
18. JŪNIJĀ,
KAD JŪS BALSOJIET
BALSOJIET PAR VĪRIEM, KAS VEIC DARBUS.

CUSTEAU . . .
HAMILTON SOUTH

KRONAS . . .
HAMILTON WEST

MUNRO . . .
HAMILTON EAST

MORRISON . . .
WENTWORTH

Balsojiet par LIBERĀĻIEM

INFORMĀCIJAI ZVANIET:
HAMILTON SOUTH: 139 Kenilworth N. LI 7-2196; 644 Concession St. FU 9-1320
HAMILTON WEST: 82 King Street West JA 8-6113, JA 8-6489, JA 8-6214
HAMILTON EAST: 749 King St. E. JA 9-9923 JA 9-9813, JA 9-8146 JA ...
WENTWORTH: 136 King St. W., Dundas MA 7-0031 & JA 8-1541; Stoney Creek Plaza NO 4-4855; LaSalle Rd., Burlington NE 4-5912
... par tiem kandidā... kas visstingrāk stāv ... saules vēstur... mu.

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5-6451

ALFRED STIKUTS
TORONTO REAL ESTATE BOARD
REALTOR
481-0431

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

APVI...
LĪGO ...
notiks sestdien, 23. jūnijā, ...
GARDEN CITY BEAC...
pie S...
Piedalās Hamiltonas u...
VISAS LĪGO SVĒTKU IZDA...
SIERS u. c. PILNA BUFETE...
LABA ...
Ieeja: $ 1.50, jaun...
Apmeklēt lūdz: SV. KATA...
Lai nokļūtu uz Līgo svētkiem, jāb... Niagaras ceļu jānogriežas uz Ont... iela izbeidzas. Tad jānogriežas pa...
Bū...

23. JŪNIJĀ TRADICIONĀLA... ar māc. A. LŪŠ...
SAULES...
iecienītā režiso...
Svētku sākums ar mākslinieka A. ... Saulain...
LATVISKA MŪZIKA. ...
Visa Saulaines territorija, iesk... territoriju...
Ieeja $ 1.- no personas u...
V...

LONDONAS, Ontario J...
23. jūnijā skaistajā upes l...
Uzvedīs BIRUTA...
„JĀŅI LA...
T. ZAN...
Deju priekam spēlēs SI...
Būs ugunskurs, medību...
Sākums plkst. 7-os vakarā...
Visus laipni ielūdz LONI...

18. JŪNIJĀ IEVĒ...
Spadina iecirknī VIENĪGO KANDIDĀTU, KAS REPREZENTĒ VISUS IEDZĪVOTĀJUS.
Balsojiet par

BASSETT, Jo...
PUBLICĒTS SPADINA VĒLĒŠA... P. C. APVIENĪBAS UZD...

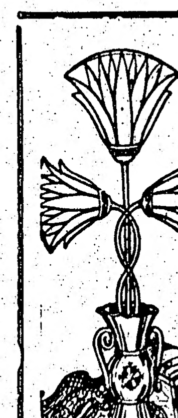
Kur pēkšņi izgaisa tavas ...
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju ...
SVEICIET AR...
802 Bathurst ielā, ...
tel.: LE 3-3884...
KANADAS DAIĻAMATN... SALO...
LOTU...

AUSTRA ŠM...
DĀMU FRIZIERSA...
737 Bloor St., W., pie Grace, Toro...

VALUPE
Zeltkalis A. ĶI...
Gatavo un labo visu, ka...
19 Pretoria Ave., ...
HO 3-1...
PIEPRASIET K...

VENUS • PUK...
• Latviešu ...
• Ādas izstr...
231 Roncesval...
LE 4-4645; L...

...ERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

...N - VICTORIJA PARK: Atsevišķs 6 ...ieģeļu bungalovs, privāts iebraucamais ...a. Kopīgā cena $ 15.500,-, iemaksa — ...ms uz 6% obligāciju.

...IN IEKŠIEM UZ 3 GADIEM UZ ...LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

...s, dodot ...gātu bez ...īgi jau- ...alss tie- ...Svarīgā- ...r uztu- ... un sa-

...s ...tuvā

...s par ar- ...apu Te- ...viešu ar- ...s nomi- ... trimdā ...a nevie- ...a. Matu- ...tuvā un ... stipri ... Sakarā ...archibis- ... organs ...evietojis

AMERIKĀŅI PAR BALTIJAS VALSTU ATBRĪVOŠANU

Losandželosā nodibinājusies amerikāņu organizācija, kuras mērķis ir panākt kongresa rīcību Baltijas valstu atbrīvošanas labā (Americans for Congressional Action to Free the Baltic States). Šī organizācija sūtīs 14. un 15. jūnijā delegāciju uz Vašingtonu, lai stātos sakaros ar kongresa locekļiem, kuri ir labvēlīgi Baltijas valstīm. Delegācija rīkos pieņemšanu kongresa locekļiem un sasauks preses konferenci. Organizācija izdevusi mazu, labi sastādītu brošūru ,kurā izskaidroti organizācijas darbs un tās mērķi.

Organizācija aicina arī latviešus, lietuviešus un igauņus piedalīties tās darbā. Dēļ informācijas var griezties pie: Mr. Julius Jodele, 3803 Evans St., Los Angelos 27, Calif. Naudas ziedojumus var sūtīt: Mr. B. W. Nurmsen, 8934 Santa Monica Blvd., Los Angelos 19, Calif., USA.

...ama mātei

... vakaru gaidot

... vakars, ...ot, katrā ...ram un ...niecei bi- ...tavošanā ...o mājas ... laba sie- ... Tagad ...ās mājās ...ā un tai ...i tas tā ...im sieru ...k sarežģī- ...abs iznā- ... piena un ...ena. Un ...eptes ga- ...ātei siers ... ...sam. Ne- ...uļainais), ...biezpiens. ...½ mārc.) ...mārc. sau- ...dā piena, ...a, 1-2 tēj- ...karoti ķi- ... ...alielā kat- ...i pievieno ... un uz vi- ...i maisot,

karsē, kamēr biezpiens atdalījies no sūkalām. Visu lej sietā, kas izklāts ar ūdenī samērcētu marli un, maisot un spaidot, notecina iespējami sausu. Tad liek atpakaļ katlā, uz lēnas uguns, dūšīgi maisot pievieno sviestu, sakultas olas, sāli un ķimenes. Maisa un kuļ, kamēr masa vienmērīga. Tad to izliek mitrā drānā, izveido apaļu vai stūrainu, uzliek nelielu slogu un ļauj sacietēt. Ieteicams pagatavot dažas dienas pirms lietošanas, lai siers dabū mazliet nostāvēties.

MEDUS ALUS

Garšīgs padzēriens ir medus alus, ko gatavo šādi:

5 kv. ūdens uzvāra, pieliek 1 mārc. cukura un ½ mārc. iesala. Atdzesē līdz remdens. Tad pieliek 1 gabaliņu siltā ūdenī izšķidināta svaigā rauga.

Siltā vietā raudzē, kamēr cukurs šķidrumā vairs nav sagaršojams. Tad alu liek aukstumā un īsi pirms lietošanas pievieno medu pēc garšas. To iepriekš vēlams atšķaidīt ar nedaudz vāroša ūdens; lai vieglāk būtu izmaisīt.

...zobu slimībās
...NE ZELTIŅA
...resi: 752 MAIN ST. E., HAMILTON, Ont.
...ielu stūrī). Jaunais tel.: LI 7-3122.
...s: 9—1, 2—6; pirmdienās: 9—1, 2—8; ceturtdienās 2—8.

KRĀSOTĀJS
Zema cenā — augsta kvalitāte.
CL 5 - 6451

ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431

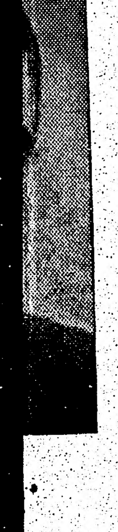

...A 7-0031
...A 8-1541
...O 4-4855
...rlington
...E 4-5912

M

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

APVIENO...
LĪGO SVĒTKI
notiks sestdien, 23. jūnijā, pl. 7.00 vakarā PORT WELLER'Ā, GARDEN CITY BEACH PARKĀ, Ontario ezera krastā, pie Sv. Katarīnēm.
Piedalās Hamiltonas un Sv. Katarīnes jauktie koŗi.
VISAS LĪGO SVĒTKU IZDARĪBAS UN PIEDERUMI, KĀ ALUS, SIERS u. c. PILNA BUFETE. ● DEJA ĀRĀ UN TELPĀS. ● LABA DEJU MŪZIKA.
Ieeja: $ 1.50, jauniešiem puscena, bērniem brīva.
Apmeklēt lūdz: SV. KATARĪNES, NIAGARAS un HAMILTONAS DV.
Lai noklūtu uz Līgo svētkiem, jābrauc pa QE ceļu līdz Sv. Katarīnēm, kur pa Niagaras ceļu jānogriežas uz Ontario ezera pusi (Z) un jābrauc līdz Niagaras iela izbeidzas. Tad jānogriežas pa kreisi pa Lakeshore Rd. līdz Port Weller'ai.
Būs arī ceļa zīmes.

23. JŪNIJĀ TRADICIONĀLAIS JĀŅU SARĪKOJUMS SAULAINĒ
ar māc. A. LŪŠA jaunsacerēto uzvedumu
SAULESGREDZENS
iecienītā režisora F. LINTIŅA vadībā.
Svētku sākums ar mākslinieka A. BRŪVERA izstādes atklāšanu plkst. 16.00 Saulaines kluba telpās.
LATVISKA MŪZIKA. ★ UZVEDUMS. ★ UGUŅOŠANA.
Visa Saulaines territorija, ieskaitot arī kalna privāto vasaras mājiņu territoriju, ir sarīkojuma vieta.
Ieeja $ 1.- no personas un 50 c par automašīnas novietošanu.
Visus laipni ieūdz SAULAINES PĀRVALDE.

LONDONAS, Ontario JĀŅU SARĪKOJUMS
23. jūnijā skaistajā upes līcī „SAPŅU ZEME" (Dreamland),
Dorčestrā,
Uzvedīs BIRUTAS SENKĒVIČAS sacerēto
,JĀŅI LATVIEŠU SĒTĀ'
T. ZANDERSONA režijā.
Deju priekam spēlēs SLAUCĪTĀJA TAUŖU ORĶESTRIS.
Būs ugunskurs, medību desiņas (latv. ražojums) u. t. t.
Sākums plkst. 7-os vakarā. ● Ieeja $ 1.50, studējošiem puscena.
Visus laipni ielūdz LONDONAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJAS.

18. JŪNIJĀ IEVĒLIET
Spadina iecirknī VIENĪGO KANDIDĀTU, KAS REPREZENTĒ VISUS IEDZĪVOTĀJUS.
Spadina iecirknī ĪSTAIS VĪRS DIFENBĒKERA VALDĪBAI.

Balsojiet par — Balsojiet par
BASSETT, John | x
PUBLICĒTS SPADINA VĒLĒŠANU IECIRKŅA P. C. APVIENĪBAS UZDEVUMĀ.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas, tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-679?

VALUDE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEK...
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, O...
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

VENUS
PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
● Latviešu keramika.
● Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., LE 4-4645; LE 3-4037 ...
A. ...

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

Meklē JĀNI ĀDAMSONU (apm. 40 g. v.) no Rozulas pag. Latvijā (pēdējās ziņas no Francijas).
Lūdz rakstīt L. GERDENS, 17 BIRCHVIEW CRES., TORONTO 9, ONT., CANADA.

Vajadzīgas jaunas dāmas un kungi, kas var mācīt DEJOŠANU.
Pieredze nav nepieciešama.
Tiks sagatavoti.
THE UPSTAIRS SCHOOL of DANCING,
248 Yonge St., Toronto.
Intervijas otrdienās pēc pl. 6 v.

KRĀSOTĀJS ar pieredzi (igaunis) izdara krāsošanas darbus.
Zvanīt J. MINNUS, 767-2970, Toronto.

LICENZĒTS GĀZES UN EĻĻAS APKURU IERĪKOTĀJS
izpilda jaunus un remon-...
....7.00.
...E 1-6583.
...NS,
..., Toronto.

✝

Mūsu biedrs
NIKOLAJS ŽURKINS
dzimis 1894. gada 15. jūlijā, Rīgā,
miris 1962. gada 10. jūnijā, Toronto.
Viņu piemiņā paturēs:
DV TORONTO NOD.

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE — PENMANS — KNIT-GOODS
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

Milda's FLOWERS
Piedāvā:
● Grieztus ziedus un ziedu sakārtojumus dažādām vajadzībām.
● Podu puķes un tropiskos stādus.
● Keramiku, ādas un sudraba izstrādājumus un audumus.
Erta parkošana. Piegādā mājās katrā laikā Toronto pilsētā.
765 THE QUEENSWAY, TORONTO 18, ONT.
TEL. CL 5-7233.
M. M. Bērtulsoni.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS
pašu priekam un dāvanai.

Guntis Zariņš — VARONĪBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
Irma Grebzde — KALNI KĀPJ DEBESĪS — noveles	$ 3.60
J. Klīdzējs — JAUNIEŠI — romāns	$ 3.80
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PĀVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
A. Eglītis — DIVI KĀPIENI — ar autora zīmējumiem	$ 2.80
S. Lazdiņa — SADEGUŠIE SPĀRNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KAŖA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU ŠALKAS — dzejoļi	$ 2.80

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

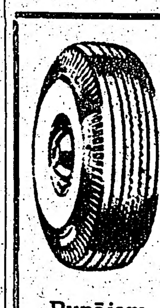

S.&G. TIRE SERVICE
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel.: LE 4 6602.
● Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
● Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.
Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

NOTIS —

V. Dārziņa — 200 latviešu tautas dziesmas I-IV a	$ 3.50
" — 200 latviešu tautas dziesmas II d	$ 6.00
" — Sonata No 2 Klavierēm	$ 2.50
" — Treludes "	$ 2.00
" — Sonatina G "	$ 2.50
" — Sonatina F "	$ 2.50
" — Mazās svītas "	$ 2.50
" — Divas Prelūdes G "	$ 1.50
" — Tiade de Preludes "	$ 2.50
" — Trittico Barbaro "	$ 2.50
" — Suite A "	$ 2.50
" — Spēlējiet pirkstiņi I-II klavierēm	$ 2.50
" — 25 latviešu tautas dz. vieglā apstrādājumā	$ 1.20
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis — klavierēm	$ 0.70
Jēkabs Poruks — Es dziesmu mekléju I	$ 2.50
Valdemārs Ozoliņš — Sarmotai dvēselei — solo dz.	$ 5.00
A. Jurjāna — Kantāte	$ 2.00
" — Lūgšana un E. Dārziņa Rezignācija	$ 1.20
" — Jel nevaicā	$ 1.20
E. Melngailis — Latviešu tautas dziesmas — solo balsij ar klavieru pavadījumu	$ 2.00

Dabūjamas
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 HURON STREET, TORONTO, 2 - B, Ontario.
Lūdzam nošu pasūtinājumiem pa pastu pielikt 10 ¢ past... izdevumiem.

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

Little Rīga — delikatešu veikals — LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca — HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja — LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

Bloor - Danforth Real Estate Ltd.
Nekustami īpašumi Toronto un apkārtnē.
E. HENISS, 1007 Bloor St. W. LE 7-2191 Mājās LE 3-4131
A. LAKSTIGALA, 690 Coxwell Av. HO 1-3536
Sevišķi izdevīga obligāciju izkārtošana. Mājās OX 4-6876

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 LE 5-4455
Nekustami īpašumi pilsētā un uz laukiem.

APAVI - APĢĒRBI

V. Adītājs — LE 4-2526
drēbnieku amata meistars. 2218 DUNDAS ST. W.
Augstākās kvalitātes drēbju izvēle. Pirmklasīgs darbs.

Peter's Shoes — HO 3-7319
— jūsu apavu veikals
243 DANFORTH AVE.
Importēti apavi dāmām, kungiem un bērniem.
Perlona zeķes

DAŽĀDI

Alder's Esso Services — HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas. Dažādi auto remonti.

Asphalt Services Ltd. — RO 9-4154
702 WESTON RD.
Grīdu — sienu — griestu tailes. ★ Krāsas — tapetes — tepiķi.

Benjamin Film Laboratories Ltd. — EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide

Crest Florists — HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

DCS
Drapery Contract Services — 789-4455
Latviešu uzņēmums Mājās BA 5-9292
521 OAKWOOD AVE.
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas. u.c.

Everlast Heating Co. — LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. — OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televīzijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
● IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi.
Adrese: ....
Mr., Mrs., Miss ....
Pievienoju Money Order', čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts ....

...onēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 ...ēn., $ 16.00 par gadu.

...jūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savu... ...s tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. ...t., Canada, vai ar pārstāvjiem:

PĀRSTĀVIS
KONST. KĀRKLIŅŠ -
birojā HO 1-8158, mājās HO 6-5024.

E[…] KRAUS
10 Eastwood Road, Toronto.
REAL ESTATE BROKER
OF TORONTO REAL ESTATE BOARD
MEMBER

N.H.A. jaunās un pārd. obligāc[…]   NOVĒRTĒŠANA PAR BRĪVU.

YONGE - LAWRENCE: 6 istabu atse[…] māja ar privātu iebraucamo ceļu un garāžu, ūdens - eļļas[…] kure, moderna virtuve, vannas istaba. Izbūvēta atpūtas te[…] pagrabā. Cena $ 15.900.-.

[…] VICTORIA PARK: 5 istabu atsevišķs du[…]ngalovs ar modernu iekārtu. Cena $ 13.900.-.

WOODBINE-QUEEN: Ar $850,- iemaksu 7 istabu atsev. dubult. ķieģeļu māja, silta gaisa apkure, moderna virtuve, vannas istaba, plats iebraucamais ceļš un garāža.

APBŪVES GABALI. LAUKU ĪPAŠUMI. VASARNĪCAS. DZĪVOKĻU MĀJAS.   IEGULDĪJUMU ĪPAŠUMI.

Mūsu vīrs un tēvs

JĀNIS VESELIS

ir miris

Tec, pelīte, caur zemīti
Ar to mazu grāmatiņu,
Nes manam tētiņam
Simtu labu vakariņu.

Mirdza, Agnis, Maruts,
Velga un Jānītis.

✝

Lai vieglas Tev smiltis svešajā zemē,
Un vēsma no dzimtenes sveicienus nes...

Š. g. 10. jūnijā pēc grūtām ciešanām acis uz mūžu slēdza mans vīrs, tēvs mūsu vectēvs un sievas tēvs

NIKOLAJS ŽURKINS,

dzimis 1894. gada 13. jūlijā Rīgā. Izvadīts 1962. g. 13 jūnijā uz Jorkas kapiem.

Sērojošie: SIEVA, MEITA, MAZBĒRNI KANADĀ un RADI ASV.

Vadlīnijas DV turpmākajam darbam

(Pārnesums no 1. lpp.)

Ieskaitot Bērzaini, organizācijai pašreiz pieder 7 nekustami īpašumi. Gada gaitā audzis kapitāls un arī tekošai rīcībai domātās summas. Savā apgādā Linkolnas apvienība, ASV, izdevusi II iespiedumā ģen. M. Peniķa Latvijas atbrīvošanas kaŗa vēstures abas daļas. Linkolnieši turpinājuši izdot arī organizācijas illustrēto sienas kalendāru. DV Kanadas valde atkal uz pagājušiem Ziemsvētkiem izdevusi greznās apsveikumu kartītes, kas daudzos tūkstošos izplatītas visās zemēs.

Par centrālās valdes un prezidija kases un grāmatvedības izdarīto revīziju sēdē ziņoja Rietumvācijas revīzijas komisijas loc. Dr. J. Platais. Darbība noritējusi noteikumu un doto iespēju robežās.

Divos darba kārtības punktos bija tverti informācijas darbības tālākie uzdevumi un ar to saistītās problēmas. Centrālā valde atzina, ka turpmāk lielāka vērība zemju saimēs ir jāpiegriež iekšējās informācijas uzdevumiem, kam jāatvēl arī nepieciešamie līdzekļi. Principā atzina par vēlamu periodiski izdot preses biļetenu angļu valodā, ko veiktu centrl. valdes informācijas nozare, bet izdevumi būtu sedzami 4 lielajām zemju saimēm — Anglijā, ASV, Austrālijā un Kanadā.

Valde pasvītroja DV Mēnešraksta svarīgo lomu pašreizējā laikā un atzina par nepieciešamu meklēt ceļus žurnāla materiālās bazes tālākai uzlabošanai. Šajā sakarībā vēl šai gadā prezidijs lūgs lielās DV zemju saimes izdarīt attiecīgus ziedojumus no rīcībā esošiem līdzekļiem, kā arī sekmēt sludinājumu publicēšanu. Tāda rīcība, sagaidāms, atļautu žurnālu paplašināt un padarīt par gaidītu viesi ne tikai organizācijas biedru mājās vien.

Centrālā valde, iepazinusies ar Zviedrijas valdes ziņojumu par tautiešiem apspiestībā domātā palīdzības darba izvešanas līdzšinējo norisi, uzdeva Zviedrijas valdei šo darbu kārtot arī nākamībā — visumā pieturoties pie līdzšinējās kārtības. Valde arī atzina šīs palīdzības vispārējo vajadzību un pozitīvo nozīmi. Valde pateicās par līdzšinējiem ziedojumiem un aicina tautiešus neliegt savu ārtavu, kas tagad atkal notiks ziedojumu vākšana.

Pieņēma galīgā redakcijā vadlīnijas jaunatnes darbam, kas domātas visai organizācijai. Pie to sagatavošanas strādājis CV jaunatnes nozares vad. O. Mazarkēvičs, kas izvedis arī nepieciešamo konsultēšanos ar zemju saimju vadībām.

Uz CV loc. A. Bagun - Bērziņa priekšlikumu nolēma pa zemēm mēģināt izkārtot mūsu jauniešu rakstu darbu sacensības par tematiem, kas skaŗ DV organizāciju. Labākos darbus godalgos un izcilākos ievietos DV žurnālā. Šāda rīcība Austrālijā jau ievadīta. Jaunatnes nozare gādās par kādām skolu mācības stundām nepieciešamo materiālu sagatavošanu par DV organizāciju, lai jaunos latviešus iepazīstinātu ar mūsu cīnītāju kopības izcelsmi, mērķiem un darbību.

Nolēma uz organizācijas 20 gadu jubileju publicēt grāmatu „DV 20 gados," nevis atzīmēt 15 gadu darbības cēlienu kā bija izlemts iepriekšējā CV sēdē, Londonā, Anglijā. No CV puses par grāmatai nepieciešamo materiālu sagatavošanu rūpējas kultūras nozr. vad. F. Kursietis. Zemju saimēs darbojas atsevišķi redaktori.

Bija jāatzīst, ka Latviešu leģiona dokumentu un atmiņu sagatavošanas darbā izgājušā gadā bijis maz paveikts. Pie tā visā gadu gājumā pielikts daudz pūļu un iegūts ievērojams materiālu krājums, bet nav prezidijam veicies ar piemērota redaktora atrašanu. Valde uzdeva prezidijam turpināt meklēt redaktoru.

Valde apstiprināja prezidija izstrādāto CV budžeta projektu, kas ienākumos un izdevumos paredz DM 8991,67. Ienākumus sastāda 6 lielāko zemju saimju iemaksas, bet līdzekļi domāti žurnāla atbalstam, Leģiona dokumentu un atziņu kopošanai, informācijai, sekretāriātam, pasta izdevumiem.

Sēdes beigās, pamatojoties uz zemju valžu iesniegumiem, DV centrālā valde piešķīra kā atzinības apliecinājumu DV zelta krūšu nozīmi: Austrālijā — V. Aufmanim (zemes valdes pr-dis), V. Tauriņam, V. Ādminim, J. Immuram, V. Janovam, A. Lindbergam (mir. š. g. 24. jan.); Kanadā — E. Krūkam, H. Goldmanim, E. Treilonam, A. Kvēpam, A. Akmenim; Zviedrijā — A. Riekstiņam (gājis bojā pildot augstāko pienākumu); Anglijā— E. Žilinskim, J. Miezītim, A. Freimanim, J. Zaķim, S. Lindiņam, K. Šneideram; Vācijā — P. Strantem (DVM galv. redaktors), O. Mazarkēvicam (CV jaun. nozr. vad.); ASV — V. Zemesarājam un V. Medniekam. Vēl piešķīra arī vairākiem atzinības rakstus.

CV sēdes pārtraukumā, svētdien, 3. jūnijā, sēdes zālē notika preses konference, kurā piedalījās amerikāņu bruņoto spēku raidītāja programmas dir. L. J. Raskin's, vācu Süd-West Funk un laikrakstu Die Rheinpfalz. Pfälzische Volkszeitung, Die Freiheit un Saarbrückerzeitung pārstāvji. Par konferences izkārtošanu bija rūpējies Rietumvācijas valdes informācijas nozr. vadītājs J. Cīrulis. Konferenci atklāja un vadīja DV informācijas darbinieks A. Vinčels. Skaŗot DV organizācijas darbību, sēdes lēmumus, mūsu tautas liktenī sarkano okupantu žņaugos un komūnistu propagandas uzbrukums trimdiniekiem, par atsevišķiem jautājumiem referēja V. Janums, A. Oše, J. Frišvalds, P. Strante un J. Cīrulis.

DV organizācijas centrālās valdes sēde pēc divu dienu intensība darba beidzās svētdien, 3. jūnija vēlā pievakarē un izskanēja ar kopēji nodziedātu Daugavas Vanagu dziesmu.

J. F.

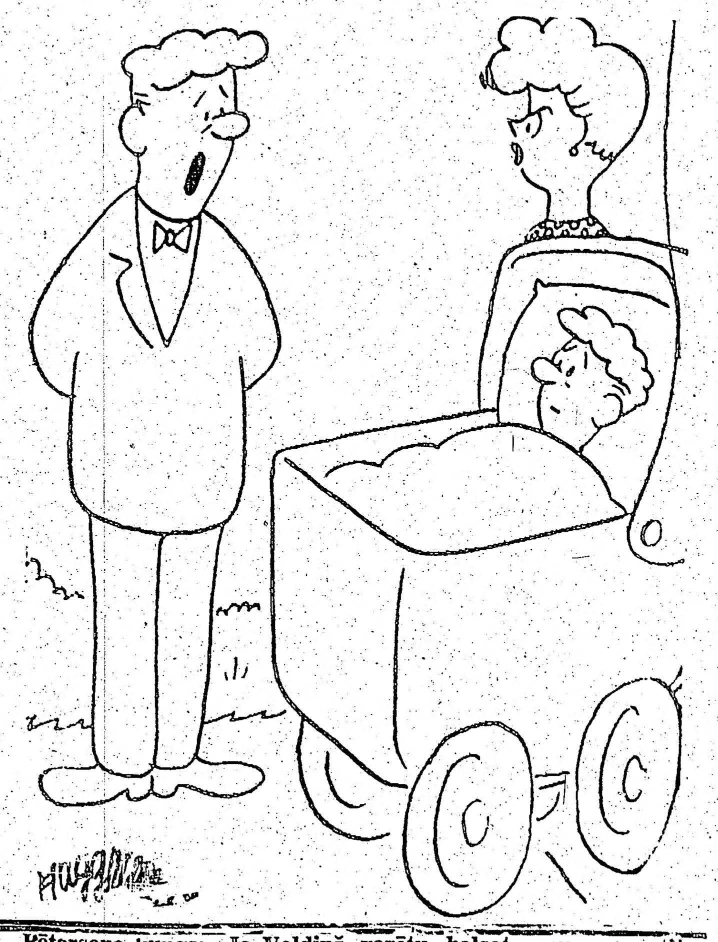

Pētersona kungs: „Ja Voldiņš varētu balsot, mana partija noteikti vinnētu."

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd. Toronto, Ont., tel. OX 9-3331 Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel WA 4-1563.

17. jūnijā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

24. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

1. jūlijā, plkst. 11 no rīta jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

17. jūnijā, plkst. 2 p. p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

24. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

1. jūlijā, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

8. jūlijā, plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd. Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

16. jūnijā (sestdienā), plkst. 8 vakarā Aizvesto piemiņas dievkalpojums — dziedās Viestura koris.

Bramptonā: 17. jūnijā, plkst. 1,30 p. p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums Grace United baznīcā.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Frauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

SV. KATARĪNES

17. jūnijā, plkst. 3.30 p. p. Trīsvienības svētku dievkalpojums ar aizvesto piemiņu.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

17. jūnijā, plkst. 3 p. p., Kitsilano baznīcā, Trīsvienības svētku un aizvesto piemiņas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē draudzes vakars ar Olgas Turkes referātu par apstākļiem dzimtenē.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

17. jūnijā, plkst. 1.30 p. p. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

24. jūnijā, plkst. 7.00 vak. Jāņa dienas dievkalpojums.

8. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

23./24. jūnijā — Jāņu sarīkojums Tērvetē

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

SŪTOT NAUDU UZ USSR, tikai GRAMERCY dod
● PILNU GARANTIJU.
Mūs licencējis Dept. of Banking, un esam nodrošināti ar $ 20.000,-.
● VISĀTRĀKĀ PIEGĀDE.
10 — 14 dienās.
● IZMAKSĀ PILNOS APMĒROS bez atvilkumiem.
● PIESŪTĀM PARAKSTĪTAS KVĪTIS.
9 rubļi par $ 10.-.
Nodeva līdz $ 35.- ir $ 3.50, pāri par $ 35,- ir 10%.
Specializējušies no 1947. gada.
GRAMERCY - DEPT.
744 Broad Street, Suite 925, Newark, New Jersey.
Parcel Department:
118 E 28th Street, Suite 906, New York 16, N. Y., USA.
N. Y. Telephone: MU 9-0598.

SPORTS

FUTBOLS KANADĀ

Sakarā ar futbola laukuma izbūvi Sidrabenē sākusies jauna rosība Toronto un Hamiltonas latviešu futbola saimē. Nupat aizvadītajā nedēļas nogalē Sidrabenē notika vidzemnieku un kurzemnieku futbolistu sacensība. Spēles sākuma posmā laukumā darbojās spēlētāji vecāki par 40 gadiem, bet vēlāk viņus apmainīja spēlētāji, kas spēlē kanadiešu līgās.

Kurzemnieku „veco" vidū redzējām Ernestu Skujiņu, Krišu Briedi, Gunāru Pļavenieku, Rūdolfu Kadiķi, Reini Eisartu, Kārli Gulbi un Žani Zentiņu, bet vidzemnieku vienībā bija Oskars Roze, Maksis Kazāks, Kārlis Draule, Aleksandrs Kudrašovs, Edgars Plūme, Arnolds Grīnbergs un Donalds Blaubergs.

Aktīviem futbolistiem apmainot „vecos", rezultāts bija neizšķirts — 1:1, bet spēle beidzās kurzemnieku labā ar 6:4. Vidzemnieki 3 vārtus ieguva no 11 metru soda sitieniem, kamēr kurzemnieku labā tika piešķirts viens 11 metru soda sitiens.

Vārtus kurzemniekiem ieguva: K. Gulbis, Alfrēds Miezītis, Jānis Simanovskis, katrs pa 1 vārtiem, bet Jānis Pavārs ieguva 3 vārtus.

Vidzemnieku vārtu guvējos bija: Oskars Roze un Ēriks Bušs ar 1 vārtiem, bet Arturs Alksnis ieguva divus.

Vēl šovasar paredzēta sacensība Rīgas un Liepājas futbolistu starpā. Jāatzīmē, ka sacīkstēs ieņemtā nauda tiek izmantota futbola laukuma tālākai uzlabošanai.

JAUNS PASAULES REKORDS TĀLLĒKŠANĀ

Eiropas meistars tāllēkšanā, Pad. Savienības sportists Ter Ovonesijans pārspējis amerikāņa Ralfa Bostona pasaules rekordu tāllēkšanā ar rezultātu 27 pēdas un 2⅛ collas. Vecais rekords uzstādīts 1960. gada olimpiādē un bija 27 pēdas 2 collas.

Ž. Z.

KAD NAKTS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Ministru prezidents norādīja, ka Kanadas valdība neļaus sevi iespaidot no Chruščeva draudiem. Un kā tas ir brīvā pasaulē pieņemts, draudu vēstuļu sūtītāji savus sacerējumus saņems atpakaļ.

Visā pasaulē ir iedegušās brīvības liesmas. Šī brīvības uguns jo skaidri saredzama Eiropā un tā neizdzisīs.

„Es gribu jums atgādināt," runas noslēgumā teica ministru prezidents, „kad nakts šķiet esam vistumšāka, zvaigznes mirdz visspožāk!"

Džons Dīfenbēkers ar kundzi un daudziem prominentiem parlamentāriešiem palika baltiešu vidū gandrīz līdz pusnakts stundai.

Pēc igauņu vīru koŗa dziesmām skatuvē nostājās latviešu, igauņu un lietuviešu jaunās paaudzes pārstāvji ar saviem nacionāliem karogiem. Latviešu vārdā pieņemto baltiešu deklarāciju nolasīja Zīle Zichmane.

Svinīgs bija brīdis, kad sanāksmes dalībnieki vienojās savu nacionālo himnu skaņās.

Noslēgumā ministru prezidentam un sanāksmes dalībniekiem pateicības vārdus veltīja Baltijas tautu federācijas pr-ža vietn. Ž. Kullango.

LAIKRAKSTA ABONEMENTU
Jūs variet pieteikt arī pa tālruni.
Toronto apgāda numurs ir
EM 8-0792.

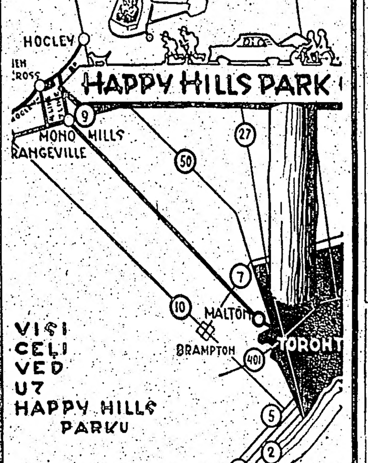

NEDĒĻAS NOGALES
ģimenēm, organizētiem izbraukumiem un nometņošanai skaistā kalnainā apvidū.
32 jūdzes no Toronto (M[…]N. robežas.
[…] St.
Zvanīt informācijai I[…]zāci[…]
S. VASAR[…] Liel[…]
[…]r R[…]

Dāņu preses kritika

(Pārnesums no 3. lpp.)

deva priekšroku kā mazākam ļaunumam. Lielais romāns rakstīts, lai pastāstītu Brīvajai pasaulei par tautu, kas tika apspiesta.

Rakstnieka domas paudējs Ekselence saka: Lai viņā pusē neviens nedomā, ka mēs esam sarkani, vai tādi varētu kļūt. Nekad! Mums ir triju okupāciju pieredze, kam katrai ir savs stāsts, kas katrs par sevi dod neskaitāmus argumentus mūsu stājas vērtēšanai. Es neticu mūžīgai brālībai sabiedroto un komūnistu starpā, bet arī mūs nedrīkst ieskaitīt krievu pusē. (Seko satura atstāstījums). Nobeigumā šis solidais episkais tēlojums aizkustina ar savas vielas spēku un rakstnieka mierīgo un rūpīgo iedziļināšanos tajā. Tas mums rāda pasauli ārpus Veronas loka, pasauli, ko neskar U-zemju palīdzība un kam palīdzēt nevar. Mēs noņemam cepuri godbijībā, jo šeit ciešanu biķeris ir pildīts līdz malām."

Kristeligt Dagblad: P. Klāna „Flammende Himmel" pamatīgs ķieģelis, izdots ar izglītības ministrijas atbalstu, bet lai tādēļ neattur romānu lasītājus ar to iepazīties, jo ir ļoti saistošs, raitā tempā rakstīts romāns par kaŗu un mīlestību, kur der visi līdzekļi. Romāna vieta ir Latvija un Vācija 1944. un 1945. g. Tā kodols ir latviešu emigrantu rakstnieka griba fiksēt mazas tautas iznīcināšanu pēc tam, kad tā ir bijusi rotaļu bumba starp Krieviju un Vāciju. Simbolizēta kā maza dārga kasete ar slepeniem aktiem par Latvijas pretestības cīņu, ko romāna sākumā mēģina glābt, izvedot to brīvajā pasaulē. Ap šo risinās varonīga un rūgti traģiska cīņa, lai sabrukuma mēnešos paglābtu ideju par suverēnu Latviju. Bet — liekas, velti.

KĀDS VAKARS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

traģikomēdiju Vai Tobijam patiks?

Pārcilājot atmiņās gadus, ataust, ka Skaidrīte Pence vienmēr bijusi dziļjūtīga un asprātīga vērotāja. Un ja šīs dāvanas ir gara krājumā, kas gan cits varētu uzrakstīt skatuves darbu labāk nekā aktrise pati, kas zina, […]da nozīme — ja lugas teksts […]uj iespējas aktieŗiem no „izspēlēties." Pēc daudzu […]āju vērtējuma lugā Vai […]m patiks šīs iespējas bijis […]nam.

[…] vēl gadīties, ka Skaidrīte Pence uzraksta sulīgu romānu par skatuvnieku un skatītāju dzīvēm, dienām un nedienām.

Un tā mēs ar Jāni Neimani runājāmies un runājāmies. Jau Kalifornijas farmu gaiļi sāka dziedāt tālumā. Uz brīdi mums abiem likās, ka tie būtu bijuši mūsu pašu tēvu māju gaiļi, tie, kas mūsos iedziedāja gara mošanās vaicājumus. Jānis Klīdzējs.

IZEJOT DZĪVĒ . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

„Diegu spoles" izrāde 3 ainās aizveda skatītājus dzimtenē, kur Rīgas ģimnazisti savās ikdienas gaitās šķērsoja apstādījumus Kanāla malā, risināja savas draudzības un uzticības problēmas un veica darbu skolas solos. Otrajā ainā, kas bija pati spraigākā, darbība noritēja ezermalā, izbraukumā ar laivām. Ludziņa bija labi iestudēta. Gaumīgas dekorācijas bija darinājis A. Kalupnieks.

Vakara noslēgums bija dziesmās un pārrunās pie tējas galda.

Lai kāpinātu skolas audzēkņu interesi par latv. literātūru un tautas pasakām, B. Senkēviča dāvināja 2 grāmatas pēdējās klases sacensībai rakstu darbā, izraugot tematu: Pameita un mātes meita. Rezultāti paziņojami š. g. 18. novembrī. Kad šo rindiņu rakstītājs vaicāja B. Senkēvičai kādi viņai iespaidi un kā viņa jūtas pēc aizvadītā vakara — atbilde bija: „Es jūtos atgriezusies kā no brīnišķīga svētceļojuma. — Latviešu tauta vēl dzīvos!

J. Vairdotis.

MĀJU ĪPAŠNIEKI. SAGĀDĀJ[…]
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas […]
Nesaistoša informācija. ME […]146 JA[…]
V. LIEPIŅŠ.
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIRO[…]

[…] par tiem kandidā[…] […]isstingrāk stāv[…] […]vēstur[…]

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS
uz
PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.
(PARASTIE NOTEIKUMI)
PIEPRASIET CENRĀŽUS.
DV SAIŅU NODAĻA.
[…] LaSa[…] 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
[T]EL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.